

Yeni Fransız kabinesi iş brşında

Flanden programını izah ediyor: Devleti gençleştirmek, maliyeyi muhafaza etmek, işsizliğe ve sefaletle karşı mücadele açmak...

Üç, dört fırka

Geçen gün elime İngilizce bir mektup geldi: Belli başlı muhar- rirlerin biri, bugün Almanyanın, (ve saire) mukadderatı hakkında olan fırkaların işlerinde başarılı olup olmadıklarından bahsediyor. Bunlardan birini tanıdığım emsalini tarihin kaydettiği bir istibdat), diğ- erini (şimdiye değin emsalini kaydetmediği bir mutlak- lık) diye tavsif etmektedir.

(Ben ilâve ederek söyleyeyim ki istibdat, tan müellifin maksadı olan müstenit olmıyan "mutlak- lık"tır; "mutlakiyet", ten ga- yisi de kitaba uydurulmuş "istib- dat", dir.)

Muharririn mütaaleası şu: Bu fırkalar tabii değildir. Hepsı (ida- ret mahallat) fırkalarıdır. Memle- ketlerinde bezginliğe delâlet eder. İstibdatlardan mahrumdurlar. Ancak yavaş yavaş zorbalık sayesinde a- rız olan sonra bunlara yer yoktur.

Onları sonra parlamenter dev- letlerin fırkalarını bir bir muhake- me ediyor. İngilteredeki liberaller ölmüştür. Meydan amele ile muhafazakârlarıdır. Bu fırka - ngilterenin selâmetini temin etmektedirler.

Gene müellife göre Fransa fır- kaları makuldür, iyidir, lâkin icraf- ı kuvveti kıskanıyorlar. Onun için - ki Fransanın geleceği hakkın- da tahminlerde bulunmak güçtür. Fransa volkanik bir memlekettir.

Amerikadan bahsediyor! Öy - ne bir parlamento ki, diyor, lütfen

Celâl Nuri

Fırnsız gazetaları istik- bali karanlık görüyor

M. Heryo,

M. Fländen,

M. Lâval

Paris, 9 (A.A.) — Havas bil- diyor: M. Fländen bu sabah ka- bineyi teşkil etmiştir. Kendisi

hiç bir nezaret almadan kabineye ri-yaset edecektir.

(Devamı 9 uncu sayfanın 4 üncü sütununda)

Trenleri deviren Matuska bir deli midir?

Cani, trenleri köprülerden uçuruyor, can çekişenleri zevkle seyrediyormuş!

Cani Matuska

Macaristanda trenlere suikast- ler yapan Matuska isminde birinin muhakemesinin görülmekte oldu- ğunu telgraf havadisı olarak yaz- mıştık. Son gelen Avrupa gazetele- ri bu azılı cani hakkında izahat vermektedirler.

Bu adamın bir deli, bir man- yak, trenler aleyhinde fikri sabit besliyen bir mütereddi yahut mün- ferit bir cani olmas ihtimalleri vardır. Mahkeme bunları meyda- na çıkaracaktır.

(Devamı 14 cü sayfanın 3 ü sütununda)

Okuyucularımız ne diyorlar?

Selâm sözümüz ne olmalı, nasıl teşekkür etmeliyiz?

Öz Türkçe girince "Bonjur", "Mersi", "Selâmünaleyküm,, "Merhaba,, gibi sözlerin çıkmasını istiyoruz; yerlerine ne koya- lum? Hepinize soruyoruz, dilediğiniz sözü bize yazıp gönderiniz. Gelen karşılıklardan bir kaçını aşağıya yazıyoruz:

1 — Galatasaray lisesi on birinci sınıftan Mehmet Hulûsi Bey bizimle bir düşüncede: "Bonjur,, yerine "Gün aydın,, "Mersi,, yerine "Sağ ol,, sözlerini teklif ediyor

2 — Eskişehirde F. H. Demirelli Beyin teklifi:

Bonjur — Baygün.

Je vous remercie — Bayırlarm.

Je vous souhaite une bonne jour- née — Gününüz kutlu olsun.

Mersi — Alkış.

Portez vous bien — Sağ olun.

Adieu — Sağlıcakla.

3 — İ. S. C. imzasıyla:

Gün aydın, eski bir varlığı bulun- makla beraber tutmamıştır. Şunları teklif ediyorum:

Aktan — Sabahımız ak, aydınlık olsun.

Akgün — Gününüz ak, aydınlık olsun.

Aktün — Geceniz ak, aydınlık olsun.

4 — Akhisarda adının yazılma- masını isteyen bir okuyucumuz ya- zıyor:

"Gün aydın, veya "gün eyi,, bon- jur yerine kullanılabilir. Bence bu- nu kısaltarak "Güney,, demelidir. Güney, ikisinin de yerini tutuyor. Yani Gün aydını gün ay diye kısal- tıp incelince "Güney,, olur.

Mersi yerine "Avkış,, diyelim. Teşekkürler ederim, arzi teşekkür ederim demek için "Avkışlarım,, de- yivermek kâfidir. Kastamonu ve bolu taraflarında köylerde böyle söylerler.

Amerikada cumhuriyet fırkası öldümü?

Newyork, 9 (A.A.) — Ayandan M. Borah beyanatında demiştir ki:

"Cumuriyetçi fırkası tensik e- dilmediği takdirde artık ölmüş- tür. Fırka müntehiplerine de- mokratların tatbik etmekte olduk- ları şeylerden başka bir şey vade- dememişlerdir. Cumuhiretçilerin propagandası kanunu esasının mu- hafazasına istinat etmiştir. Halbu- ki kanunu esasi insanların karnını doyurmaz,,

Newyork, 9 (A.A.) — Mebusan meclisi için yapılan seçmelerin son- neticelerine göre demokratlar 320

ve cumuriyetçiler 102 azalık ka- zanmışlardır. Bundan evvelki seç- mede demokratların 313 ve cu- muriyetçilerin de 117 azalığı var- dı. Bu sefer meclise 7 tarakkiperv- er ve üç ziraatçı de seçilmişti.

Ayan seçiminde demokratlar 69 ve cumuriyetçiler 25 âzalık el- de etmişlerdir. Geçen mecliste de- mokratların 60 ve cumuriyetçile- rin de 35 âzalıkları vardı. Ayan meclisine de bir terakkiperver ve bir ziraatçı seçilmişlerdir.

33 hükûmette valilik için yapı- lan seçmelerde demokratlar 24 yerde kazanmışlardır.

Düncü toplantılar

Tibba cemiyeti şimdilik adını değiştirmeyecek — Talebe birliği devlet şûrasına müracaat ediyor

Üstte: Milli talebe birliği toplantısında bulunanlar. Altta: İçki a- rımları gençlerden bir grup (Yazısı 3 üncü sayfamızda)

Bugünkü sayımız

16

S. A. Y. I. F. A.

Soy adı nasıl olmalı?

Yazan: Galip Bingöl

10 uncuda

Kadınların sevdikleri er- keklerin sonu — Sar'a hastalığı — San'at âle- mi — Faydalı bilgiler — Musiki — ..

iç sayfalarımızda :

Parasız!

Hekim, Avukat küçük ilân..

9

uncu sayfamıza bakınız

Düncü maçlarda

Bişiktaş Vefayı, Fenerbahçe İstanbulspor'u yendi. Süleymaniye ile Beykoz berabere kaldılar

Üstte: Vefa kalesine üçüncü gol yapılıyor. Altta: Süleymani- ye - Beykoz maçından bir görünüş. (Yazısı 11 de spor sayfamızda)

Amerikada cumhuriyet fırkası öldümü

TELGRAFLAR

M. Tituleskoyun icraatı tasvip etti

İngiliz - Japon ittifakımı? Vaşington muahedesi kaldırılacağı benziyor

M. Hitler, Londra deniz görüşmeleri üzerinde malûmat toplatıyor

Vaşington, 9 (A.A.) — İngilizlerin Japonya ile bir anlaşma için gayretler sarfettikleri hakkında gelen haberler üzerine Londra'da iptidai deniz görüşmelerinin kurtulabileceğine dair resmen ümitler izhar edilmiştir.

M. Filips, M. Norman Davisin sükünet fakat metanetle Kulislerde çalıştığını söylemiş, bu çalışmanın müsbet netice vereceği ümidini izhar etmiştir.

Bu beyanat bazı mehafilde, Amerikanın müzakerelerin akim kalmasına mani olmak için şimdiye kadar ifşa edilmemiş bir plân olduğu hissini uyandırmıştır.

Anlaşılan Vaşington deniz mukavelesi ilga edilecek

Londra, 9 (A.A.) — Japon murahhas heyeti ile Tokyo arasında, İngilizlerin Japonya prensip itibarıyla denizlerde müsavat verdiği söylenilen plân hakkında müşavere yapıldığı haber veriliyor.

Plâna göre devletleri birbirine karşı bağlayan bir muahede yerine devletler azamî inşaat programları ile projelerini birbirlerine bildireceklerdir.

M. Hitlerin deniz görüşmelerile alakası

Londra, 9 (A.A.) — M. Hitlerin hususî surette gönderdiği bir şahsiyetin, cereyan etmekte olan deniz görüşmeleri hakkında

malûmat toplamak istediği bildirilmektedir.

M. Fon Ribbentropun Londra'da olduğu ve orada bir kaç gün daha kaldıktan sonra şimal İngilteresine gideceği teyit ediliyor.

Alman mehafiline göre, bu ikamet deniz mükâlemeliyle mü-nasebettardır.

Bir şartla, Almanya Milletler Cemiyetine dönebilir

Londra 9 (A.A.) — Deyli Herald gazetesine nazaran M. Hitler fon Ribbentropu Londraya Sir Con Saymene aşağıdaki plânı teklif için göndermiştir:

1 — Almanya Versay muahedesinin beşinci kısmından kurtulacaktır. Buna sebep silâhların umumî bir surette tahdidi gayretlerinin akim kalması ve silâhların müsavvâti hakkındaki mahut 1932 Kânunuevvel beyannamesinin bâtil bulunmasıdır.

2 — Birinci madde temin edilince, Alman hükûmeti milletler cemiyetine ve silâhsızlanma konferansına avdete amade olduğunu bildirecektir.

3 — Eğer Fransa bu tarzı kabul ederse, Almanya emniyet misakına iltihakı ciddi surette derpiş edeceklerdir.

Bu işçi gazetesi, Fon Ribbentrop'un, Londrada müsait cevap alırsa, Parise gitmesi muhtemel olduğunu ilâve etmektedir.

KISA TELGRAF Haberleri

§ ANKARA — Sıhhiye Vekâletinde bir zehirli ve boğucu gazlar ve hava hücumlarından korunma şubesi müdürlüğü ihdasına lüzum gösterilmektedir.

Lâyihada, bu şubenin 1934 bütçesinin (B) cetvelinin sıhhat ve içtimai muavenet faslına ilâve olunacağı ve içtimai muavenet umum müdürlüğüne bağlı bulunacağı işaret edilmektedir.

§ ANKARA — Meclise iki yeni lâ-yiha verilmiştir:

1 — Kaçakçılığın men ve takibine dair olan 1918 numaralı kanunun 71 inci maddesiyle tayin olunan müddet 1937 yılı mayısın sonuna kadar uzatılmıştır.

2 — Adliye Vekili, adli ihtisas mahkemelerinden lüzum görülenleri İcra Vekilleri kararıyla kaldırabileceklerdir.

§ ANKARA — İcra Vekilleri Heyeti Yalova belediye reisliğinin belediye kanununun 94 üncü maddesi hükmüne göre kaymakam uhdesine verilmesini kararlaştırmıştır.

§ BURSA — Emniyet müdürü Yusuf Ziya Bey, Zevk sineması merdivenlerinden inerken düşmüş, ağır surette yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır.

§ ANKARA — Cumhuriyet bayramındanberi tiyatrolarda tulûat tarzında oyunlar oynamak men edilmiştir. Matbuat kanunun hükümleri mucibince, her temsil edilecek tiyatro eseri, matbuat müdürlüğü tarafından tetkik olunacaktır.

Türkiyenin muhtelif yerlerinde temsil verecek tiyatro heyetleri, eserlerini matbuat müdürlüğüne göndermekle yükümlüdür. Şimdiye kadar matbuat müdürlüğüne 180 piyes gönderilmiştir.

§ ANKARA — İktisat Vekâleti muhtelif eşyanın standardize edilmesi için Holandadan bir müttehassıs getirtiyor. Müttehassıs İzmirde çalışacaktır. Tarifeler için de bir müttehassıs getirilecektir.

§ ANKARA — Ankara'da bir sergi açan genç ressam, Halkevleri reisi Necip Ali Beye müracaat ederek Türkiye'de on bir senedenberi yapılan işleri resim sahasında canlandırmak için, Halkevleri teşkilâtına bağlanmalarını istemişlerdir.

Ressamlar, Türk inkılabının şehir ve köylere olan etkilerini takip etmek ve bunların resimlerini yapmak için, Halkevleri idaresinde bir ücretle çalışmak teklifini ileri sürmektedirler.

Genç ressamların teklifi, Halkevleri muhitinde iyi bir tesir bırakmıştır. Halkevleri reisi Necip Ali Bey, ressamların tekliflerini prensip itibarıyla kabul ettiği kendilerine bildirmiştir.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre, Halkevleri, resamlardan bir grubu bu işler için çalıştıracak, Türk inkılabına dair yapılan resimleri, Türkiye'nin diğer şehirlerinde teşhir edecektir.

§ ANKARA — İnhisarlar ait rakı, likör, şarap, ispirto, sigara fabrikaları ile tuz memliha ve değirmenlerinin Sumer Banka geçmesine dair bir tasavvur vardır. Bu suretle devlet fabrikalarının bankacılık usulleriyle daha modern bir surette idare edilmesi faydalı görülmektedir.

§ ANKARA — Ticaret odaları kongresi yakında Ankara'da toplanacaktır. İç ticaret müdürlüğü toplantı nizamnamesini tanzime başlamıştır. Ruznamedeki maddeler arasında ticaret odalarına verilecek yeni şekil vardır.

İtalyanın Ankara büyük elçisi değişti

Roma, 9 (A.A.) — İtalyanın Ankara büyük elçisi M. Lojaco, Nankin büyük elçiliğine tayin edilmiştir.

“İngilterenin en baş ülkesi sulhtür!”

Fakat.. Avam kamarası, işçilerin hususî silâh fabrikalarının kapanması teklifini reddediyor

Londra, 9 (A.A.) — İşçiler Avam kamarasında silâh ticareti müzakerelerine devam ederek hususî silâh fabrikalarının kaldırılması ile mühimmatın devlet tarafından yapılmasını ileri sürmüşlerdir.

Muhallif liberallerden M. Senkler silâh ticareti hakkında bir tahkikat yapılmasını teklif etmiştir.

M. Ostin Çemberlayn işçi takirinde bir tadilat yapılmasını istemiş, beynelmilel bir anlaşma ve müşterek bir hareket elde etmek için hükûmetinin gayretler sarfettiğini ve hükûmete itimadı olduğunu bildirmiştir. Bu zat, silâh ihracatı hususunda bir anlaşma yapılabileceğini ve Amerikanın da buna dahil olacağını zannetmektedir.

Londra, 9 (A.A.) — Avam kamarasında işçilerin takirri 69 reye karşı 279 reyle reddedilmiştir.

Celse kapanmadan söz alan M. Baldwin işçilerin takirine şiddetle muarız olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

“— Hükûmetin yegâne gayesi İngiltere için lâzım silâhları temin etmektir. Hükûmetin elinde bulunan bir silâh fabrikası mu-

hakkak silâhların azaltılması de etmez. İşçilerin takirri bir anlaşma kabul edilmiş silâh yapmayan memleketlerin ziyetleri ne olur?

M. Baldwin bundan sonradan terinin 1935 de Cenevre'de beynelmilel silâh ticaretinin kaldırılması için bir mukavele imzalamasını fakat bunu imzalamayacağını bir çoğunun mukaveleyi tasdik mediklerini ilâve etmiştir.

“— Bu meseleyi tekrar Cenevre'de mevzu bahis etmeğe elverişli ve filî bir mukavele elde etmeğe karar vermiş bulunuyoruz. Hususta M. Hendersonla görüşülmüş. Bugünkü bütün müşkuller geçene senenin cesaret kırması selerine rağmen, İngiltere metnin başlıca gayesinin muhafazası olduğunu hiç gözden uzak tutmadık. Yalnız bu arar ve onu temin etmek için hiç bir kimseye hücum etmeyeceğiz, müdafaa mecburiyetinde olduğumuzu harikulâde bir şekilde mamalr ve her ne suretle olursa bu vazifeyi ihmal etmeyeceğiz.”

Yeni bir dörtler mi?

İtalya — Almanya — Macaristan — Lehistan

Roma, 9 (A.A.) — M. Gömböşün M. Musoliniye yaptığı ziyaret hakkında gazeteler tarafından yapılan tefsiratın hulâsası şudur:

“Hiç bir şey değişmemiştir. Mükâlemeler evvelce malûm olan vaziyeti teyit etmiştir.”

Matbuat, Macaristanın Fransa ile yaklaşmak ve küçük itilâfla münasebatı ıslah etmek yolundaki İtalyan siyasetinden endişeye düşmemiş olduğu tasrih edilmektedir. Halbuki Budapeştenin Berlin — Varşova siyasetine doğru temayül ettiği zannedilmektedir.

Nihayet İngilizler şahsî hürriyet prensibini tahdit ettiler

Londra, 9 (A.A.) — Lordlar sabah saat dörtte on iki saat mütemadi bir içtimadan sonra asayişin ihlâlüne ve isyana karşı yapılması istenilen kanun lâyihası maddelerini tesbit etmişlerdir. Bu kadar uzun bir içtimanın 1887 senesinde yapılan İrlanda müzakerelerinden beri yapılmadığı zann olunmaktadır. Muhalefetin yirmi dört takirri reddedilmiştir.

Bir vapur battı

Tokyo, 9 (A.A.) — Sado adası civarında imdat işareti veren Rananman yük vapurunun aranmasından vaz geçilmiştir. 43 tayfanın fırtınada boğuldukları zannedilmektedir.

Zongultakta Mehmet bayramı

Zonguldak, 9 (A.A.) — Zonguldak Köşe ağzı mevkiinde kömürünü bulan ve bu suretle kiyenin ilk maden kömürü olan Uzun Mehmedin kömür lüğünün yüz beşinci yıldönümünü Zonguldak halkevi tarafından parlak bir ihtifalle kutlanmıştır. Şehir baştan başa donatılmıştır. Bütün fırka ve halkevi teşkilatı memurlar, izciler, meclis cemiyetler ve esnaf teşkilatı maden ocakları işçileri mensup katılmışlardır. Cumhuriyetin 17 nında toplandıktan Mehmet âbidesine gidilerek ve kevi, muhtelif teşekküller ve den müesseseleri namına Zonguldak çelenkler konulmuştur. Bugün bütün mekteplerde muallimler tarafından talebeye Uzun Mehmedin kömürünün bulunuşu ve rafından kömürün bulunuşu ve mürün evrensel değeri anlatılmıştır. Memleket bayramı sevinçindedir. Gece halkevi salonesinde büyük bir müsamere ranslar verilecektir. Bugün de de Uzun Mehmet namına yüksek bir ihtifal yapılmış ve Mehmetin köyüne gidilmiş ve runları halkevi namına ziyar edilmiştir.

İzmirde üzüm ve incir piyasası

İzmir, 9 (A.A.) — Bu yıl çünden sekizinci günü akşamı kadar borsada beş kuruştan fazla kuz kuruşu kadar 4.045 civarında ve yedi buçuk kuruştan fazla kuz buçuk kuruşu kadar 9.200 val üzüm satılmıştır.

Nazırlar meclisi M. Tituleskoyu tasvip etti

Bükreş, 9 (A.A.) Bugün öğleden sonra toplanan nazırlar meclisinde M. Titulesko haricî siyaset ve son hadiseler hakkında geniş bir izahatta bulunmuştur.

Başvekil M. Tataresko memlekete yaptığı hizmetlerden dolayı M. Tituleskoya hükûmetin minnettarlığını bildirmiş ve icraatıyla tamamen mutabık olduğunu söylemiştir.

Mısırdaki değişiklik ve İngilizler

Londra, 9 (A.A.) — Resmî mehafil Nesim Paşanın Mısır başvekilliğine intihabı hakkında tefsiratta bulunmamakta iseler de, Londrada efkârı umumiye vaziyetin memnuniyet verici bir tarzda inkişaf ettiği ve son tayinle kralın saray ile haricî mahafil arasındaki rabiatayı lüzumu veçhile tekrar tesis etmiş olduğu merkezinde bulunmaktadır.

Yunanlılar kadınlara intihap hakkı vermiyor!

Atina, 9 (A.A.) — Ayan meclisi, kadınlarm belediye meclisine intihap edilebilmek hakkını ret etmiştir.

Nazırlar meclisi başvekil ittifakla iştirak ve hariciye nazırının icraatını tasvip etmiştir.

Titulesko Kral Karolun huzurunda

Bükreş, 9 (A.A.) — Kral, M. Tituleskoyu kabul etmiştir. Bu mülâkattan sonra M. Titulesko Avusturyanın yeni Bükreş orta elçisini Krala takdim etmiştir.

Muğlada tütün fiatı

Muğla, 9 (A.A.) — Tütün piyasasına iştirak etmiş olan tüccarlardan başka Ostroş Türk şirketi de piyasaya girmiş ve 400 balye tütün almıştır. Halen fiyatlar 60-75 arasında değişmektedir.

Sar meselesi

Roma, 9 (A.A.) — Alman sefirî Fon Hassel dün hariciye müşteşarı M. Suviçe Sar meselesi hakkındaki Alman noktai nazarını izah etmiş ve Fransız kıtaatının Sar erazisine muhtemel sevkıyatı hakkında itirazat ve kuyudu ihtiraziye dermeyan eylemiştir.

ŞEHİRDE

Dün yapılan toplantılar

Talebe birliği Devlet şûrasına müracaat edecek— Etibba ve muhadenet cemiyeti adını şimdilik değiştirmeyecek

Türkiye içki aleyhtarı gençler cemiyeti dün yıllık toplantısını saat onda halk salonunda yapmıştır.

Kongreyi profesör Doktor Fahrettin Kerim Bey açmış, evvelâ hep bir ağızdan İstiklâl marşı söylenmiştir.

Vatan uğurunda şehit olanlarla geçen yıl azadan vefat eden Süleyman Emin Paşa, kıymetli hocalardan Ebülmuhsin Kemal Beyin hatırasını taziz için bir dakika susulmuştur.

Bundan sonra Fahrettin Kerim Bey kürsüye gelerek:

— “Millî vatanı ve inkılâbı her şeyden üstün tutan Türk gençliğine bundan sonraki çalışmalarında da daha büyük bir muvaffakiyet göstermesini dilerim” demiştir.

Umumî kâtip Bedri Nafiz Bey cemiyetin sekiz aylık faaliyet raporunu okumuştur. Raporda her yıl Mart ayında yapılmakta olan kongrenin bundan sonra faaliyetinin daha daha fazla artması için Birinci Teşrin içinde yapılması isteniyordu. Bu teklif kabul edilmiştir.

Cemiyetin çıkarmakta olduğu (İçki Düşmanı) gazetesinin bütün Balkan devletlerinde, hattâ bütün Avrupa gazeteleri arasında çok iyi karşılandığını, cemiyet tarafından geçen yıl muhtelif yerlerde verilen konferansların büyük faydalar temin ettiği, bu konferansların bu yıl daha iyi bir şekilde verilmesi için tedbirler alınacağı söylenmiştir.

Cemiyet bu yıl Türkiye'nin her yerinde bir şube açmaya karar vermiştir. Sekiz ay zarfında yeniden cemiyete iki yüzden fazla aza yazılmıştır.

Bundan sonra cemiyet azalarına mühim bir müjde verilmiştir. Bu müjdede cemiyetin umumî menfaatlere yarıyan cemiyetler sırasına kabulüdür. Bu haber alkışlarla karşılanmıştır.

Veznedar raporu okumuş, cemiyetin bazı azaları söz alarak bütçeye yeni para gelirlerinin temini hakkında dileklerini söylemişlerdir.

Cemiyete yeni giren azaların and içme merasimi yapılmış ve ant şu şekilde içilmiştir:

— “Hiç bir suretle, doktor reçetesiyle ilaç olarak müstesna; hiç bir cins, nevi alkol ve uyuşturucu maddeler kullanmayacağımıza ve daima cemiyetin menfaatine çalışacağımıza şeref ve namusum üzerine söz veririm”.

Bundan sonra cemiyetin yeni idare heyeti seçimi yapılmıştır.

Profesör, doktor Fahrettin Kerim Bey cemiyetin reisliğine, Gazenfer Bey, Nihal Hanım, Müfit, Edip, Ali Saim, İhsan, Cevdet, Ali Rıza, Fehmi, Tarık Beyler azalığa seçilmişlerdir.

Cemiyetin orkestrası tarafın-

dan muhtelif parçalar çalmış ve büyüklere tazimat telgrafları çekilmiştir.

Doktorlar arasında

Etibba Muhadenet ve taavün cemiyeti aylık toplantısını dün Etibba odasında doktor Neşet Osman Beyin reisliği altında yapmıştır.

Eski zabıtlar okunmuş ve kabul edilmiştir. Cemiyete yeniden aza yazılan Sadık Beyin kabulü yapılmıştır.

Bundan sonra Cemiyetin açıldığı zamandan beri tatbik edilmekte olan nizamnamenin değiştirilmesi meselesine geçilmiş ve idare heyeti eski nizamnameyi tadil eden ve eski Arap ve Acem terkiplerinden uzaklaştırılmış bir şekilde tertip ve tanzim edilen yeni nizamnamenin projesini umumî heyetin tetkikine vermiştir. Bu cemiyetin ismi üzerinde münakaşalara sebep olmuş ve uzun uzadıya sözler söylenmiştir.

Bazıları cemiyetin isminin tamamen değişmesini, bazıları da eski ismin kalmasını istemişlerdir. Toplantıda rapörtörlük vazifesini yapan umumî kâtip Bakteriyolog Muhsin Bey bu hususta idare heyetinin fikirlerini uzun uzadıya anlatmış, cemiyetin eski ismi değiştirildiği takdirde yapılacak muamelenin çok uzun süreceğini, ve yeniden bir cemiyet kuruluyormuş gibi muameleye tabi olması lâzım geldiğini, eski ismin bırakılmasında şimdilik bir mahzur olmayacağı söylenmiştir.

On beş seneden beri bu ismi taşıyan cemiyetin gene muvakkat bir zaman için olsun gene ay-

Orman fakültesi

Tedrisat dört yıl sürecek

Büyükderede yüksek orman mektebi 28 birinci teşrinde lâğve edilmiş ve yeniden (Orman fakültesi) adile kurulmuştur.

Bu fakülte de Ankara ziraat enstitüsüne bağlanmıştır. Fakültenin bu yıldan itibaren tedrisatı 4 yıla çıkarılmıştır. Bu fakülteye giren talebe tahsillerinin ilk iki yılını da Ankara Ziraat enstitüsünde yapacaklardır.

(Orman fakültesi) nde dersi verecek hocalar Almanyadan getirilecektir.

Eski Orman mektebinin kadrosunda bulunan bazı hocalar yeni kadroya Doçent olarak alınmışlar bir kısmı da açığa çıkarılmıştır.

Eski Orman mektebine bağlı olan ameliyat mektebi de lâğve edilmiş, yerine (Orta orman mektebi) kurulmuştur. Bu mektebin müdürlüğüne Fevzi muavinliğine Ahmet Beyler hocalıklara da Necati, Münif, Mehmet, Ali Sâdi B. ler tayin edilmişlerdir.

ni adı taşıması teklifi umumî heyetçe kabul edilmiştir.

Vakit az olduğundan nizamnamenin ancak beş maddesi okunmuş diğer mühim maddelerin müzakeresi için bu ayın sonuncu Cumasında ikinci bir toplantı yapılmasına karar verilmiştir.

Bu toplantıda senelerden beri doktorların ölenlerden ailelerine yapılan yardım hakkında bazı tedbirler alınması görüşülmüştür.

Tedrisat cemiyetinden

Cemiyeti tedrisiyei islâmiyenin yıllık fevkalâde kongresi dün saat on dörtte Darüşşafakalesinde yapılmıştır.

Kongrede 933 - 934 yılında yapılan faaliyet raporu okunmuş ve hesabat tetkik edilmiştir. Geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da fakir çocuklara elbise dağıtılmasına, karar verilmiştir.

Bundan sonra yeni idare heyeti azalarının seçimi yapılmış ve Esat, Fuat, Aziz, Hâmit, Osman, Hüsnü Sadık Beyler yeni idare heyeti azalığına seçilmişlerdir.

Talebe birliğinde

Millî Türk talebe birliği de dün yıllık fevkalâde kongresini birliğin Çağaloğlu merkezi salonunda yapmıştır.

Toplantıda Üniversite talimatnamesinin birlik için uymayan maddelerinin tadil edilmesi için devlet Şûrasına müracaat edilmesi ekseriyetle kabul edilmiştir.

Bundan sonra birliğin intihap şeklinin değiştirilmesi görüşülmüş ve bazı kararlar verilmiştir.

Birliğin kapanacağı hakkında neşriyat yapan Milliyet gazetesine birlik tarafından alenen teessüf edilmesi ittifakla kabul edilerek bunun yazı ile Milliyet gazetesine bildirilmesi kararlaştırıldı.

Yeni idare heyeti seçilinceye kadar eski heyetin vazifesine devamı kararlaştırılmıştır.

Birliğin mevcut nizamnamesinin on ikinci maddesi aşağıda gösterilen şekilde değiştirilmiştir:

— Birliğin idare heyeti azaları doğrudan doğruya yazılı azalar tarafından seçilir, yazılı azalar kongrenin umumî heyeti teşkil eder. Kongrede eski idare heyeti raporu tetkik ve tenkit edilir, heyete program tanzim edilir. İdare heyeti namzetlerinin kongrede hazır bulunmaları icap eder ve her ihtisas şubelerinden idare heyetine beş aza seçilir.

A — İntihap iki Teşrinisani de olur ve birliğin yazılı azaları muayyen bir yerde konmuş bir sandığa rey atarlar. Seçme namzetleri asgari on gün evvel ilân edilir.

Bundan sonra kongre heyeti Gazi Hazretlerine, Meclis reisi ne ve Maarif Vekiline tazim telgrafları çekilmesine karar vererek toplantı bitirilmiştir.

SÜTUNLARDA SEYAHAT

Perçinleyen kan

Fransızca “Ankara,, son sayısında, Balkan birleşmesini yapanların karşılıklı sözlerini, ayrı bir yaprak içinde verdi. Marsilyada dökülen temiz kan daha soğumadan ve büyük yası gönüllerde dipdiri dururken, yapılan bu topluluk, karanlık pusulalara çelik bir dalga uğultusuyla çarpıttı. Ağzında bütün Romanyayı dile getiren “Titulesko”, birliğin ne sağlam temellere dayandığını anlatırken: “Katiller aldandılar ve döktükleri kanla birliği mizi bir kat daha perçinlemek ten başka bir şey yapmadılar. Birlik, uğrunda son nefesini vermiş bu yüksek ölü ile şimdi bütün ayrı bir vasiyet değeri kazanmış oldu.” Dedi.

Eşi az bulunur bir siyasi edebiyat örneği olan bu parlak nutuk, yalnız bir ağız süsü değil dir. Onda yürekte kopma keskin ve ince duygularla çerçeve lenmiş yalçın bir gerçeğin aldatmaz yüzünü görüyoruz.

Uğurlu bir amacın sarp yollarında canını basamak yapanlar, kutlu birer bayrak olurlar. Tarihin zafere kavuşmuş ülkelerinde sağ kahramanlardan çok, kurban bir önderin yararlığını görünce, şaşmamalı. Sırasında bir ordunun yapamadığını mezarı gönüllerde hazımlı bir şehit başarır. Bütün bir imparatorluğun ezici, korkunç gücü karşısında çıplak, sıksa bir “Gandî” nin hâlâ ayakta duruşu, bu yüzden değil midir? Kurtuluşların yükü yükseldiği toprakları kazınız, her tunç destanın ayakları dibinde gömülmüş kan, kurumuş kafa tasları bulacaksınız. Gerçek âbideler hep bu türlü kıvılcıkların üstüne kurulmuştur.

Balkan birliği, dün bir tohum, ince bir filizdi. Bugün kanla sulandıktan sonra dallarında renkleri göz kamaştırıcı çiçekler açan genç, gürbüz bir ağaç oldu. Onun serin gölgesinde elele, yürek yüreğe yaşayanlara ne mutlu!..

Seyyah

Mahmut Bey dün gömüldü

Ölümünü yürek acısıyla yazdırmış Fizik hocası Mahmut Ekrem Bey dün talebesinin ve arkadaşlarının teessürleri arasında gömülmüştür. Mahmut Beyin cenazesi Fatihte Kız taşındaki evinden alınmış, Lâleli camiine getirilip orada namaz kılınmış, ondan sonra evvelce müdürlükte bulunduğu Pertevniyal lisesine götürülmüştür. Burada Pertevniyal lisesi muallimlerinden Şefik Bey bir nutuk söyleyerek kendisinin ve muallim arkadaşlarının duyduğu acıyı anlatmıştır. Şefik Beyden sonra Muallim mektebi, İstanbul, Hayriye ve İstiklâl liseleri ve diğer bazı mektepler muallimleri, mezunları ve talebeleri namına nutuklar söylenilmiştir.

Buradaki merasim bittikten sonra Mahmut Beyin tabutu cenaze otomobiline konulmuş, Edirnekapı mezarlığına götürülmüş ve bir yıl önce ölen karısının mezarı yanına gömülmüştür.

Cenaze merasimi çok kalabalık olmuş, mezara bir çok liseler ve orta mektepler namına gönderilmiş olan çelenkler konulmuştur.

Üç, dört fırka

Baş makaleden devam

istipdat yapmasını birleşmiş devletler residinden istiyor!

Bununla beraber, müellif, liberal memleketlerdeki fırkaları hoş görmekte, hattâ takdir etmektedir. Asıl hırpaladığı istipdat ve mutlakıyet fırkalarıdır.

Bunların istibdadı, meşrutî olmıyan (Çarizm gibi) yerlerdeki meşru ve hukukî, kanunî istibdadı bile fersah fersah geçiyor, iddisında!

Uzun bir mütalea: Almanyada Hitler partisi nasıl çalışıyor? Naziler Kurunuvüstayı aştılar, daha eski zamanlara gidiyorlar.

Almanyadan yahudilerin sürülmesini Babil esirliğinden daha beter görüyor.

Tuhafıma gitti: Müellif, bir hayli doğru olan tetkikatında bizden bahsetmiyor. Cumhuriyet Halk fırkası ise, fikrimce, onlarla güzel bir mukayese zemini teşkil edebilir. İkinci Büyük Millet Meclisinden biri, fırka, itidal dairesinde, bir çok vaitlerde bulundu.

Bu vaitler milletin bünyesini kuvvetlendirici tedbirlerin alınmasına dairdi. Bütün vaitler tutuldu. (Umde) ler hep yerine geldi.

Liberal partilerin taşkınlığı yok. Yani Fransada olanlar biz de olmuyor. Fırka ve hükümet buhranlarını bilmiyoruz. Buna mukabil, Almanyada ve İtalyada olduğu gibi beşerî hukukları tahdit edici gerileme hareketleri hiç yok. Bilâkis! Fırka edep dairesinde azalarını münakaşaya muhakemeye davet etmekte. Öyle bir (amel) ki (aksülâmeli) yok. Terbiyevî bir fırka.. Ancak 11 yıl evvel en keyfi idarelerden kurtulan bir millet heyetini yola sevk ediyor.

Bu itibarla, kaviyen hükmedebiliriz ki Halk Fırkası Faşizm'den ve Hitlerizmden ziyade muvaffak olmuştur. Unutmayalım ki atılan her bir adım, terbiyevî bir adımdır. Halk faaliyetleri, başka diyararda olduğu gibi, ferdin benliğini yok edecek mahiyette değildir. Fertleri sürü addetmiyor.

Halk Fırkası her türlü anarşiye mâni oldu. İspanya fırkalarına bakınız. Fırkaların tefrikası mümin bir anarşi doğurdu ki, büyük sözüme tövbe, İspanya ancak yüz yılda bu belâlardan kurtulabilir. Lehistandaki fırkalar o derece berbattır ki o memleketin hâkimi mareşal Pildzutcki meb'uslara: — Beyeh fahişeler! diye hitap etmiştir.

Yugoslavyadaki sabık partiler kral Aleksandr tarafından muvakkat bir müddet için meşrutî yetin geri alınmasını icap ettirmişti.

Bulgaristanın, Yunanistanın düzünelerle partisinden bahse lüzum görmüyorum.

İşte şu cihan buhranı içinde, bizim fırkamız, memlekette inzibati idame ettirmekle tahayyüz ediyor. İntizam, milleti yeniliğe alıştırmak...

On küsur senedenberi edilen bu hizmetler inkâr edilemez.

Biz bugün ve bugünün hâdiselerinden uzaklaştıkça Cumhuriyet Halk fırkasının bu meziyetini daha bariz bir şekilde göreceğiz. İnzibat ile terbiyevî gayeleri telif eden, istibdada, her türlü mutlakıyete sed çeken, anarşiye karşı gelen hemen yegâne yeni fırka, bizimkidir.

İspanyada, Portugal'dan tâ uzak

ŞEHİRDE

Polis haberleri

Çıkan kavgayı ayırmak isterken

Usküdarda oturmakta olan Halit ve Sadık isminde iki kişi arasında kavga çıkmış bunu gören Ahmet Efendi namında biri kavgacıları ayırmak istediği bir sırada Sadık tarafından bıçakla elinden yaralanmıştır. Kavgacılar yakalanmıştır.

Bir ceset bulundu

Evvelki gece sabaha karşı Fenerde Mesneviyane sokağı yokuşunda bir ceset bulunmuştur. 70 yaşlarında ve Rum olması ihtimali kuvvetli olan bir kadına aittir. Kadının kafa tası, arkasından parçalanmıştır.

Boğulmadan kurtarıldı

Dün sabah Boğaziçinde Ertugrul ahalisinden Rifat adında biri başı dönerek denize düşmüş ise de boğulmadan kurtarılmıştır.

Bir dolandırıcı yakalandı

Sirkeci İstasyonundan Çorlu'ya gitmek üzere kamyon beklemekte olan Romanya muhacirlerinden Lâtifin, Mehmet namında bir sabıkalı on lirasını dolandırmış ise de hemen yakalanmıştır.

Umumî nüfus sayımına hazırlık

1935 umumî nüfus sayımı hazırlıklarına başlanması için, istatistik umum müdürlüğü tarafından İstanbul vilâyetine emir verilmiştir.

Belediye, nüfus tahririnden evvel numarataj yapmak için şehir meclisinden 934 bütçesile 30 bin liralık munzam tahsisat istemiştir. Bu tahsisat kabul edildikten sonra hemen numarataj faaliyetine geçilecektir. Ancak bir sokakta yeniden yapılan binalar yüzünden çıkan değişiklikler üzerine her birinin numarasını yeniden değiştirmek ve bu suretle yeniden numara plâkası kullanmamak için yeniden inşa edilen binaya verilecek numara, bir evvelki binanın numarasına küsur ilâvesile konacaktır.

Gazinoların kapanma saatleri

Gazino, bar ve meyhane gibi yerlerin kapanma saatlerini hazırlayan komisyon kış saatlerinin tesbiti için toplanmış ve görüşmüştür.

Yapılan görüşme neticesinde şimdilik mevcut bar ve saire gibi yerler için yeniden kış saati tesbitine lüzum görülmemiştir. Bu gibi yerler kışın da yaz saatlerinde kapatılacaklardır.

Finlandiya elçisi Sofyaya gitti

Finlandiya elçisi M. Anni Tallas aynı zamanda Finlandiyanın Sofya elçisi olduğundan, Bulgar kralı Boris Hazretlerine, itimatnamesini vermek üzere dün Bulgaristana geçmiştir.

şarka kadar siyasî bir cevalân yapınız; söylediklerimi tasdik edeceksiniz.

Celâl Nur

Güzel dikiş

Terziler cemiyeti dün güzel modeller gösterdi

Dün Terziler cemiyeti tarafından Tokatliyan salonlarında tamamen Türk işçiliği eseri olan modeller gösterilmiş ve çok takdir edilmiştir.

İstanbul vali ve belediye reisi Muhittin Beyin de hazır bulunduğu bu merasime İstiklâl marşı ile başlanmıştır. Sonra terzileri cemiyeti umumî kâtibi, Türk giyim inkılâbına dair bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

— Türk inkılâbının yarattığı en büyük yeniliklerden birisi, giyim hususunda, bilhassa Türk kadınının kıyafeti üzerinde yaptığı inkılâptır. İçtimai zekâ ve kabiliyet itibarile bütün medenî hemşirelerinden geri kalmayan kadınlarımızın çarşıdan kurtularak medenî bir kisveye girişi bütün dünyanın takdirini mucip olmuştur. Hanımlarımız kendilerine pek yaraşan bu medenî kıyafete kavuştukları gibi, erkeklerimiz de resmî ve hususî toplantılarda bütün dünyaca kabul olunmuş merasime mahsus elbiseleri giymeğe başlamışlardır. Moda ve tuvalet cemiyet hayatında medenî bir ihtiyaçtır. Türk gençliği her şeyde olduğu gibi, bu hususta da cihan gençliğine benzemiştir. Çünkü Türk sanatı, Türk zevki selimi el işleri hususunda hiç bir zaman Avrupadan geri kalmamıştır. Bu da cumhuriyet hükûmetinin diğer yenilikler kadar sanat işlerine verdiği ehemmiyeti gösterir.

“Terziler cemiyeti bugünkü ekspozisyonla hususî davetlilerine Türk malı, Türk işçiliği ile yapılmış, Parisin en yüksek modellerinden birkaç nümune gösterecektir.

Yaşasın Türk bilgisi.. Yaşasın Türk sanatı..

İngiliz tayyareciler Eskişehir'e gittiler

Şehrimize geldiklerini yazdığımız üç İngiliz tayyareci, dün şehrimizden ayrılmış, Eskişehir'e doğru uçmuşlardır.

Ayrılmalarından yarım saat evvel kendilerine görüşen bir muharirimiz, tayyarecilerin seyahatlerine ait malûmat almıştır.

Tayyarecilerden Mister Payk demiştir ki:

— Geçen perşembe günü Dragon markalı tayyaremizle Londradan kalkarak Kolonya, Nurenberg Belgrat, Sofya yolu ile İstanbul'a geldik. Bütün bu seyahatimiz esnasında İstanbulun manzarası kadar güzel bir manzara görmediğimizi mübalegasız olarak söyleyebilirim. Avrupa şehirleri aşağı yukarı hep birbirine benziyor. Fakat İstanbulun tayyareden görünmesi, başka hiç bir şehirde görülmesi imkânsız olan müstesna bir manzara teşkil etmektedir.

“Tayyaremiz de Hawilland fabrikasının yaptırdığı ve Fransa ile İngiltere arasında yolcu taşıyan tayyarelerdendir. Yüz otuz beygir kuvvetinde iki tane Gypsy motör vardır. Bu motörlerin başlıca hususiyeti, alelâde motör benzini kullanmasındadır. Son defa Melbourne — Londra tayyare yarışında birinci gelen Scot ve Black'ın bindiği tayyare de bu fabrikanın malıdır ve aynı motörle çalışmaktadır.

İngiliz tayyarecilerin Mister Hegger de şunları söylemiştir:

— İstanbulda bize karşı samimî hüsnü kabul ve her nevi kolaylık gösteren Yeşilköy tayyare müfrezesi kumandanı Şerafettin Beyle arkadaşlarına bilhassa müteşekkirimiz. Sekiz on gün sonra geldiğimiz yolla Londraya döneceğiz..

Tayyareciler perşembe günü İstanbul'a dönecekler ve buradan doğru Londraya gideceklerdir.

Yunan ekalliyetleri

Arnavutluk matbuat kaleminin tebliği

Şimali Epirdeki Yunan akalliyetlerine ait mektepler meselesinin Yunanistanda mühim münakaşalara mevzu teşkil ettiği malûmdur. Dün bu hususta Arnavutluk matbuat kaleminden gönderilmiş Fransızca bir mektup aldık. Bu mektupta Yunan mebusan meclisinde beyanatta bulunmuş olan bir Yunan mebusunun sözleri tashih edilerek şöyle deniliyor:

“Yunan memuslarından M. Dalipis Yunan mebusan meclisinde ilk Teşrinin yirmi üçüncü günü söylediği nutukta Arnavutlukta Yunan ekalliyetlerini tehlikede göstermiştir. Fakat muhterem mebusun sözleri hukukî noktai nazardan hatalıdır. Yunanlı mebus bizzat ekalliyetlerin kendi kendilerini müdafaa etmedikleri surette Milletler Cemiyetinin himayesinden bir fayda olmadığı fikrini ileriye sürüyor. Bu suretle milletler cemiyeti tarafından menedilmiş olan prentisiplerine bugünkü usul

yerine ikamesini söz ile ikna vasıtalarına ilâveten 1913 - 1914 senesinde olduğu gibi Arnavutlukta pek elim hatıralar bırakmış olan çetelerin yeniden ihyasını arzu ediyor. Bundan sonra Yunan mebusu Yunanistanın çekilmesinden evvel Şimali Epirde bulunduğunu iddia ediyor. Bu iddia ise hakikat ile aslâ tefavuk etmez. Çünkü bu iddiaya göre Şimali Epirde bulunan ve her biri 100 - 150 den fazla nüfusu bulunmayan köylerin her birinde en aşağı beş mektep bulunması icap der.

Diğer taraftan Şimali Epirde yüz elli bin nüfusun Arnavutların mezarlığı neticesinde Yunanistan'a iltica etmesi ihtimali hakkındaki iddia gene varit değildir. Muhterem mebusu temin ederiz ki, yirmi bin kişiden ibaret olan Yunan ekalliyetleri rahat rahat yerlerinde oturmaktadır. Geri kalan yüz elli bin Ortodoks Arnavut dahi tamamen aynı vaziyettedir.”

İKTİBASLAR:

Amerikada seçim

Cümhur Reisi M. Ruzvelt nun kendini ne kadar tuttuğularında öğrenmiş olacaktır. (yeni hareket) adını verdiği programın tatbiki, artık başlamış bulunuyor:

Parayı, alacaklılara ve finans (merkezi) olan Wall Street'e değil de çalışan geniş halk yığınlarına, çiftçilere göre ayarlanarak içlerinin ve hattâ dışlarının rini ve gürültülerini kırmak istemiştir. Böylece, toprak mülklerini arttırarak bankaların borçlu çiftçinin durumunu düzeltmek elden gelmiştir. halk yığınları derken, halkın hur, işçiyi de unutmamıştır. düşmesi, bu sınıf halk üzerindeki zıt tesir yapmıştır. Çünkü para, gündeliğinde ve bu nominal yahut reel değerinde düşmüştür. İstihsal ettiği malın değerini, malın değeri artmış, kazançları azalmıştır. Aksine, imlîliği (satın alma kabiliyeti) ce, gündeliğin reel değeri düşmektedir. Şu var ki, M. Ruzvelt'in hakkını başkalarına vermek için, derhal iş saatlerine başlamaları indirmiştir.

Başta içpazarın menfaati, pazar mekanizması içinde, yığınların menfaati, her bir at kolunun gerçekleşmesinde menfaatleri, işte M. Ruzvelt'in, şimdiye kadar bu yolda, bir çok güçlüklerle arada, çıkmazlara bile var ki, her iş hakkında hesap vermekten kaçmadığı yığınları ile olan ilişkisini göstermiştir.

Programının tatbikini memnundur. Sağ ile sol, ile radikalizm arasında, gerekli pek çok ileri adımlar vardır. Yalnız diyebilir ki, amacı açıktır, inancı açıktır. Bir yaptığı da budur.

Şimdi yapılan seçim, rey verilmesi, işin dışı ibarettir. Ulus, reyini New Deal'in lehine yahut karşıya vermiştir. New Deal ise, topluca ve birbirine ortaya konmasından başka değildir. İşte bunun için bu seferki Amerikan seçiminin en demokratik seçimidir. Geçenlerde, sıra ile manya, Sovyet Rusya'da ulus davası için ulusun konmuşlardı. Ama oralarda, tün durumu el altında için, o seçimleri Amerika karşılaştırmak doğru olamaz.

Amerikan ulusunun bu reyler, iki bakımdan ehemmiyetli:

1 — New Deal'i tutup

2 — Üyeler odasını

Senatoyu da üçte bir kadar

ceğinden:

Öyle ki, M. Ruzvelt ulusu bulursa, hem New Deal'i götürüleceği, hem de ileride Ruzveltin ikinci defa olacağı seçileceği oranlanabilir.

Eldeki belgelere göre, halkın velti halkın sağlam omuzları başkanlık seçiminin öbür ucuna sevgi ile, istiyerek, sevinerek caktır. New Deal'i ise, hayran

İki hırsız kadın adli

verildi

Topkapı ve civarında yapan Ayşe ve Dürrîye iki kadın yakalanarak verilmektedir. Ayşe ve Dürrîye halle mahalle dolaşmakta çık kapı gözetliyerek yaşıyorlardı. Her ikisi bir çok sabıkası bulunmaktaydı.

BABİL ve PERSEPOLİS SARAYLARINDA DÂRÂ VE İSKENDER

TEFRİKA No: 81

YAZAN: İSHAK FERDİ

İskender kılıcını çekti ve Dârânın hafiyesini ikiye böldü

Soris, köylünün kesik kafasını aldı... Bir demir çubuğun ucuna asarak (siyaset kulesi) nden aşağı sarkıttı. Halk kulenin etrafını sarmıştı.

(Mukaddes adam) in hilesi ..

Soris bir akşam cesaret göster-

(İskender) e:

— Beni ister tel'in et... İster öldür! Sana acı bir hakikatten bah-
edeceğim!..

Dedi. Trakyadan gelen köylü -
nin (Dârâ) nm hafiyesi olduğun-
dan şüphelendiğini söyledi.

Eğer Soris (Dârâ) nm ölmedi -
kender ısrar etmemiş olsaydı, İs -
kender gene bu sözlerle ehemmiyet
giddetle ısrar ediyordu:

— Bu adamın getirdiği elbise,
şüphe yok ki, (Dârâ) nm elbisesi -
dir. Fakat Dârâ ölmemiştir. Ve
elbisenin üstündeki kan lekeleri
insan kanı değildir.. Bir kuş kanı -
dır.

(İskender) tereddüde düştü:

— Sihirbazlardan birini çağır -
balım.. Elbiseyi gösterelim.. Üs -
tündeki kan lekelerini tetkik et -
sin. İnsan kanı olmadığı anlaşı -
rız. Aksi sabit olursa, yani Dâ -
râ'nın elbisesi...

(Halâs mabudu) nun gazabına
gramamak için (mukaddes a -
dam) ın uğruna kurban gidecek -
ti!

Soris:

— Razıyım...

Diye cevap vermişti.

Sihirbaz elbiseleri gözden ge -
tirdi...

Ve kan lekelerini bir takım
ilaçlarla muayene ederek:

— Bu, bir kuş kanıdır!

Diyerek (İskender) e uzattı:

— Bu elbise ancak İran hüküm -
darının sırtında bulunabilir.

Soris, sihirbazın verdiği hü -
metten çok memnundu. Zaten bu
(İskender) sihirbazı fazla söy -
lemek istemedi. Fakat, sihirbaz
o devrin en âlim adamlarından
biriydi.

— Dârâ (Dinyester) nehrine
yaklaştı.. Siz hâlâ onun öldüğüne
dini inanıyorsunuz?

Dedi.

(İskender) hileyi anlayınca
(Mukaddes adam) ı yanına ça -
kırttı:

— Dârâ Tunayı geçmiş. Sen ba -
nın onun öldüğünü söylüyorsun!..

Diye bağırdı. Köylü, sihirbazı
İskenderin yanında görünce şa -
şıldı. İkisi de birbirlerini tanı -
yorlardı...

Köylü hakikati söylemeğe mec -
bur oldu:

— Beni (Mavro) aldattı.. (Dâ -
râ) elbisesini kan lekesine boya -
mak için, beni buraya gönderdi!

Dedi...

İskender hiddetinden küplere
binliyordu:

— Peki, dedi,

(Mavro) nasıl

ele geçti? Ben ona bir talan altın
vadetmiştim..

Köylü başını sallıyarak, korkak
bir tavırla şu sözleri ilâve etti:

— Dârâ'nın hazineleri dünyayı
satın alacak kadar zengindir.
(Mavro) ya iki talan altın verdi -
ler. (Mavro) altınları görünce
kendini kaybetti. Bir kısmını bana
verdi.. Bu suretle yola çıktım..
Hükümdarın elbisesini size getir -
dim.. Dârâ ölmemiştir. Ve kolay
kolay ölmeyecektir!

Sihirbaz (İskender) in yanın -
dan çıkarken:

— Evet, dedi, Dârâ kolay kolay
öldürülemez. Onu (Felâket ma -
budu) bile himaye ediyor..

(İskender) asabileşti. Evvelâ
sihirbazı kovdu:

— Defol yanımdan. Ben ma -
budun himaye ettiği adamı yer
yüzünden kaldırmağa yemin et -
tim.

Ve Soris'e döndü:

— Şu herifin kafasını kopar ba -
kalım!

Soris tereddütle İskenderin yü -
züne baktı..

den korkarım.. Evvelâ ahaliye işin
iç yüzünü anlatmalıyız..

(İskender) çok hiddetliydi. Kılıcını
çekti.. Trakyalı hafiyesinin ü -
zerine atıldı.. Ve bir vuruşta köy -
lünün kafasını yere düşürdü:

— Soris! Bu kesik kafayı al..
Şuradaki kulenin üstüne as.. Ve a -
haliye (Mukaddes adam) ın başını
niçin kopardığını anlat..

Soris köylünün kafasını aldı.

İskenderin yanından çıktı. Doğ -
ruca yüksek kuleye çıktı.. Köylü -
nün başını bir demir çubuğun u -
cuna asarak aşağıya sarkıttı. Bu
sırada bütün memleket halkı (Si -
yaset kulesi) nin etrafında toplan -
mıştı.

Soris, Makedonyanın en eski
ve asil ailelerinden birine mensup -
tu. Halkın kendisine itimat ve
muhabbeti vardır.

Soris, İranlıların Makedonyayı
hile ile istilâ edeceklerini söyle -
dikten sonra:

— (Mukaddes adam) diye hür -
met ettiğimiz köylünün, Dârâ'nın
hafiyesi olduğu anlaşıldı, dedi.

Ahaliye köylünün yaptıklarını
anlattı ve sözünü şu cümleyle bi -
tirdi:

— Memleketimiz büyük bir teh -
like karşısındadır. İranlıları mağ -
lûp etmek için, en kestirme bir yol
vardır: Onları erzaksız bırakmak
ve açlığa mahkûm etmek.

Makedonyalıların memleketleri -
nin düşman istilâsına uğramasına
tahammül edemezlerdi. (Soris) in
sözlerini dikkatle dinlemişler ve
(Mukaddes adam) ı tel'in ederek
hep bir ağızdan:

— Toprağımıza düşman ayağı
sokmayacağız..

Diye yemin etmişlerdi.

Bu hâdise, dağınık bir halde

DİLİMİZLE: Komşumuz Rus ulusunun büyük günü

Osman oğullarıyla Romanof oğul -
larının birbirine saldırdıkları iki büyük
ulus, üzerlerinden bu kokmuş ve çir -
kin elleri söküp atınca, devrilen kara
engelin ardından gün doğdu.. İki büyük
ve özlü ulusu birbirine o kadar bitişik
ve baysallığa, esefliğe, gerenliğe susa -
mış imişler ki onları irak tutan soysuz
ve kana doymaz iki başı dönük soyun
yok olması ile iş ortaya çıktı.

Yüz altmış milyon çalışkan, uslu,
doğru özlü bir ulusu yalnız bir avuç
Grandük ve Grandöşlerle, bir sürü
papas ve dalkavukların elinde tutsan
yapan bu kötü çevirim yıkılıp ta şimdiki
rejim yer bulunca Rus ulusunun değeri
ortaya çıktı.

Bugün Peşte, bunun onyedinci yıldö -
nümünü büyük bir sevinçle kutlulayan
komşumuzun bu çok yerinde sevinçle -
rine Türk ulusu da ortak oluyor.

Rus ulusunun, şu son yıllardan gös -
terdiği büyük varlığının temel taşı yal -
nız acunu sarsmak ve sarmak isteyen öl -
güşüz isteklerin bütün yıkıcı ve sarsıcı
atılışlarına karşı durarak acun baysal -
lığını kökünden korumasıdır.

Biz, Rus ulusunu çok acı günlerde
denedik. Büyük önderin Türk ulusunu
dört çevresine toplayarak kurtuluş sa -
vasına girdiği gün ona ilk bir sevgi ve
sarsılmaz bir inanla elini uzatan Rus u -
lusu olmuştur. Kara gün arkadaşlığın
değerini ise, iyilik unutmıyan Türk -
ler kadar kimse anlamaz.

Erkek yaratılmış, tarihin yeğit ço -
cuğu olan Türk ulusu, yüreğinden kop -
an ilk bir sevgi ile Rus ulusunun yük -
selip genişlemesini, tuttuğu bu yolda
daha gerekli işler görmesini diler.

Ruslar, hiç bir ulusun ne toprağın -
da ne devarında gücü olmayan, bütün
acun baysallığına gönülden bağlanmış
bir ulustur. Bu değerli ve önlü kom -
şumuzun büyük gününü biz de yürek -
ten kutlularız.

Edirne Mebusu Şeref

Kısa Şehir Haberleri

§ PAMUKLU MENSUCAT FAB -
RIKASI — Sümer Bank tarafından
Konya Ereylisinde inşa edilecek olan
pamuklu mensucat fabrikasının temeli
bu ayın onbeşinde atılacaktır.

Başvekil İsmet Paşa ile İktisat Ve -
kili Celâl ve Sümer Bank umumi mü -
dürü Nurullah Esat Beyler ve diğer
banka mümessilleri, ayın on beşinde
Konya Ereylisine giderek temel atma
merasiminde bulunacaklardır. Ereyli
pamuklu kumpanyası gelecek yıl 1
ikinci teşrinde işe başlayacaktır.

§ İSKENDERON SANCAĞI —
Bir Alman gazetesinden naklen İsken -
deron vaziyeti hakkında Ankarada ya -
rı resmi görüşmeler başladığı yazılmış -
tı. Fransız büyük elçisi M. Kammerer,
Deutsche Allegemeine gazetesinin bu
neşriyatının asilsiz olduğunu söylemiş -
tir.

§ TASARRUF HAFTASI HAZIR -
LIKLARI — Milli İktisat ve Tasarruf
Cemiyeti İstanbul şubesi, 13 birinci ka -
nunda başlayacak olan tasarruf haftası
hazırlıklarıyla uğraşmaktadır.

Tasarruf haftasının ilk günü, bir
tayıre dumanıyla havaya (yerli malı
kullan) ibaresini yazacaktır.

Arnavutluk konsolosu

Arnavutluk hariciye nezareti
siyasî umur müdürlüğüne tayin e -
dilen, Arnavutluk Ceneral konsol -
osu M. Sula dün Selânik yolu ile
Tirana gitmiştir.

dağlarda yaşayan Makedonyalı -
ları bir arada toplamağa vesile ol -
muştu.

(Devamı var)

VAKİT'in Edebî Tefrikası No. 10

Kanadı Yaralı Kuş

Nakleden : Selâmi İzzet

Burada yalnız yaşıyordu. Pek
az tanıdığı vardı. Hasan Beyle ge -
cen kış ahbab olmuştu..

Selma dinliyor, fakat söylenen -
lerin bir şey ifade etmediğini se -
ziyordu. Sade sesin ahengine ku -
lak veriyordu.

Faruk, genç kadını avucunun
içine almakta olduğunu fark etti.
Selma, ilk defa olarak, bir adamın
karşısında rol oynamıyordu.
Ertesi günü tekrar geleceğini vâ -
detti ve usulca, vazodan bir çiçek
koparıp çantasına koydu, çıktı.

Sonra ne olacaktı?

Tehlikeli bir maceraya kapıla -
cak kadar muvazenesiz bir kadın
değildi. Hissiyatını gizlemesini
bildiği gibi, yalan söylemesin de
bilecekti.

Eve geldi ve bu sevinçle bun -
dan sonra Süheylânın hergün ken -
di sofralarında yemek yemesini
tenbih etti. Etrafında kalabalık ve
ses işitiyordu. Kocası ile başbaşa
kalırsa, ağzından bir isim kaçır -
maktan korkuyordu.

Hakkı da vardı, çünkü dilinin
ucunda hep Faruk ismi dolaşıyor -
du.

Süheylâ evin kızı olmuştu. Şe -
fik Beyin, Selmanın, çocukları
işlerini görüyor ve Şakirle Nermi -
ne, annesinden öğrendiği masal -
ları söylüyordu.

Şakir büyüktü, bu masallardan
zevk almıyordu amma, gene de
can kulağı ile dinliyordu.

— 8 —

— Nermin bana renkli bir yü -
zük yapmana.. Mavi ve yeşil bon -
cuklarla..

Ve Şakir ilâve etti:

— Sana yirmi beş kuruş veri -
rim.

— Elli isterim.

— Eğer beğenirsem kırk veri -
rim.

— Amma güç iştir o.

Muallim gitmişti. Süheylâ ede -
biyat derslerinde Şakirin yanında
bulunur ve dikkatle dinlerdi.

Hikmet Bey, karşısında çalışan
talebe olursa işi mualimdir. Kar -
şısında sersem olursa sersemler.
Şakirin uyukladığını görürdü. Sü -
heylâya sualler sorar, aldığı ce -
vapları beğenirdi.

Hikmet Bey dalkavuk da değil -
di.

Şakir sordu:

— Bakalorya imtihanına ne za -
man girebilirim?

Muallim cevap verdi:

— Babanız sıkı tavsiyeler ha -
zırlayınca.

Böyle mukabelelerle kendin -
den soğutmuştu. Daha gelir gel -
mez Şakir gitmesini beklerdi. Bir
saat ona bir asır kadar uzun gelir -
di. Hikmet Bey kapıdan çıkınca
defterlerle kitapları tavana fırla -
tırdı.

Bu da Süheylânın sinirine do -
kunurdu.

— Herhalde ben hiç bir şey ol -
masam sinema artisti olurum a.

İnanırmısın Süheylâ, Hikmet
hoca iki senedir sinemaya ayak
basmamış. Programımızda sinema
yok. Sersem! Daha iki sene bu def -
terlerle bu kitaplar arasında ça -
lışacağım ha!..

— Sonra?

— Sonra babam beni fabrika -
ya alacak. Nihayet yaka silkecek,
kaçacağım.

Okuması ve anlaması lâzımdı.
Gazete okumayı tercih ediyordu:

— Dinle bak Süheylâ:

“...Dün Fener sokağında, 46
numarad yirmi sekiz yaşlarında,
Melike isimli genç bir kadının ce -
sedi bulunmuştur. Cesedi bulan
kızla anasıdır...”

Şakir fena insan değildir, yal -
nız düşüncesi kıttır. Bu havadisın
Süheylâda uyandırdığı veya uyan -
dıracağı tesiri kale almadan de -
vam etti:

“..Melikenin kocası Fikri çok
içki içerdi.

Maktulün annesi verdiği
ifade de diyor ki: “Kızım kocası -
nın kavgalarına boyun eğdi. Cu -
ma günü damadım geldi. Karısı
bana kaçmıştır. Kavga edip etme -
diklerini sordum. Melikenin koca -
sından şikâyet etti. Bu esnada Me -
like odaya girdi. Barıştırmak iste -
dim. Evvelâ öpüşünüz, sonra ko -
nuşunuz, dedim. Dediğini yaptı -
lar, güzel güzel çıkıp gittiler. Me -
ğer bir daha yüzlerini göremiye -
cekmişim.. Arkalarında kalan...”

Birden bire sustu. Havadisın
sonu şu idi:

— “Arkalarında kalan küçük
bir kız mütemadiyen anam, ba -
bam diye ağlıyor...”

Süheylâ kekeliyerek sordu:

— Hani.. O.. gazeteleri sakla -
dım mı idi?

— Hayır hayır, saklamadım.
Ve dayanamayıp sordu:

— O işi neye yaptır dersin?

— Bilmem.

— Deli mi olmuştu?

— Galiba.

— Baban annenle hiç kavga et -
mez miydi?

— Hayır, hiç kavga etmezler -
di.

— Sahiden seni de öldürmek
istedi mi?

— Evet.

— E?

— Beni çok severdi.

— Hem severdi, hem de öldür -
mek mi isterdi?

— Evet. Annemi öldüreceği i -
yordur.

— Neden?

— Beni üzecek şeyler sorma -
sımlar diye.

Bunu sakın, hınçsız, dargınlık -
sız söyledi. Şakir kızardı, gözleri
yaşardı:

— Aferedsin Süheylâ.

Fakat artık olan olmuştu. Sü -
heylâ aklında kalan herşeyi birer
birer anlatmağa başladı. Bir iki
sefer Şakir susturmak istedi. Sü -
heylâ:

— Hayır, dedi, bırak söyleye -
yim, daha iyi. Bundan sonra sana
annenden bahsedecek değilim..

Öpüştiler.

Ve Şakir hayatın acılarını ilk
defa böyle öğrendi.. Süheylâ ile
gizli bir dostluk muahdesi aktet -
tiler.

Bir gün Selma onu gizlice sor -
guya çekti:

— Bu kızım burada oturmas ca -
nımızı sıkıyor mu?

Şakir derhal:

— Hayır, dedi..

— Doğru söyle Şakir?

— Doğru söylüyorum anne..

Ben Süheylâyı çok seviyorum. Gi -
decek olsa üzülürüm..

— Ya Nermin ne fikirde?

— Onun oyuncaklarına doku -
nulmasın da üst tarafını düşün -
mez..

(Devamı var)

MEMLEKET HABERLERİ

Gemlikte neler yapıldı?

Belediye reisi Eşref Beyin muhabirimize verdiği izahat

Gemlik, (Hususi) — Belediye reisliğine eski reis hukuk mezunu Eşref Beyin seçildiğini kısa haber olarak bildirmiştim. Kendisiyle baharılın ve başarılabak işler hakkında görüştim. Eşref Bey bana şunları söyledi:

— Bütçemiz "23.000" liradır. Bu bütçe dahilinde geçen yıl eskidenberi sıvasız ve boyasız duran belediye binasını sıvalattık, boyattık. Ve Gemliğe yakışır güzel bir bina meydana getirdik. Arkadaşım, Doktor Ziya Beyin zamanında başlanan belediye binası bu suretle tamalanmış oldu. Çarşıdan iskelye kadar olan yolu meclis arkadaşlarımmın memleketi imar noktasından verdiği tahsisatla parke taşlarıyla döşedik. Balıkpazarına kadar uzanan bir numaralı caddeyi kaldırım haline koymak üzere düzelttik. Hemşerilerimiz senelerdenberi kireçli ve tatsız sular içmekte idi. Gene değerli arkadaşlarımmın bu yolda vermiş oldukları tahsisatla su yollarını tamir ettik. Dağda yaptığımız bir araştırmada kireci az ve gayet tatlı, içimi güzel bir su bulduk. Bu suyu kasabaya getirdik ve şimdi bütün halk bu tatlı sudan içmektedir.

Bundan başka mayıs ayı sonuna kadar yapılacak daha işlerimiz vardır. Bu işlere şimdiden başladık. Bu işler meyanda park civarındaki kaldırımların yapılmasına başlandığı gibi ayrıca lâğımların yapılmasına başlanacaktır. Parkın önüne ve sahilin güzel bir yerine de Cumhuriyet âbidesini dikmek üzeryiz. Bu iş bizim en ülkülü işimizdir. Bu ay içinde kasa ba haricinde fennî ve sıhhi bir surette yapacağımız mezbahanın da ihalei katiyesi yapıp inşaatına başlanacaktır. Bundan başka asrı iki umumi helâ yaptırarak zereyiz. Gemliğimizi güzelleştirmek cumhuriyetin feyzinden istifade ettirmek sonsuz isteklerimizdendir. Bütçeden ayrılan yüzde 5 lerimiz belediye bankasında bulunmaktadır. Bu parayı sarf ihtiyacı

yacını henüz duymamaktayız. Elimizdeki mevcutla çalışmaktayız. İtfaiye teşkilatımız iki motorbottan ibarettir. Yangın ihtimalle-

Gemlik belediye reisi Eşref bey

ri karşısında bunlardan ve kasabamın üç yerinde bulunan su havuzlarından istifade edilir.

Çalışmamız, sakat kimselere günde 30 kişiye eklemek vermektir. Ayrıca kasabada ikiz çocuklu üç aileye de maaş vermekteyiz.

Gemlik ilk tedrisat müfettişi

Gemlik, — Orhangazi mıntakası ilk tedrisat müfettişliğine tayin edilen eski ve değerli müfettişlerden Halim B. buraya gelmiş, derhal köy mekteplerini tetkik ve teftişe çıkmıştır. Müfettiş Halim Bey ayrıca muallimlerle terbiye ve tedris usulüri hakkında konuşmalar yapmıştır.

Kiraz Ali oğlu

Bir kız kudurdu, imamı ısırdı

Bolunun Gönen köyünden Ayşeyi bir müddet evvel bir köpek ısırmış, fakat buna karşı hiç bir şey yapılmamıştır. Aradan zaman geçtikten sonra köpeğin kuduz olduğu anlaşılmış, geene hastayı tedavi ettirmek için bir şey yapılmamıştır.

Son günlerde Ayşe kudurma

Adanada

Yakışksız kılıklar yasak edildi

Adanada vilâyetin bir kısım halkının çok iptidai bir kıyafet olan şalvar, kara don, kilot.. gibi kıyafetlerle gezmelerinin manasızlığını ve inkılâpçı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına hiç yakışmadığını göz önüne alan Meclisi umumî, bundan önceki toplantısında bu kıyafetin bütün vilâyet halkına yasak edilmesini doğru bulmuş ve bir karar verilmek üzere de işi Vilâyet idare heyetine bırakmıştır.

İdare heyetince bu mevzu lâ-yık olduğu ehemmiyetle işlenmiş ve önümüzdeki yıl başından itibaren bütün erkek yurttaşların ancak ceket ve pantolon giyebilecekleri ve bunun dışında kalan gerilik timsali diğer kıyafetlerin kaldırılması ve aksine hareket edenlerden para cezası alınması kararlaştırılmıştır.

Bu kararın tatbikine önümüzde çok az bir zaman kaldığını düşünen Adana valisi Tevfik Hâdi Bey, belediye ile de temasa gelerek şimdiden bu hususta tedbirler alınmasını ve bunun için de polis ve belediye zabıta memurlarına maksada uygun bazı direktifler verilmesini emretmiştir.

Belediye, sinema, tiyatro, gazino gibi umumî eğlence yerlerinde diğer medenî kıyafetli yurttaşların istirahatini düşünerek, bu gibi umumî yerlere kılıksız, kıyafetsiz, kirli kıyafetli olanların girmelerini yasak etmiştir.

Zabitai belediye ve polis memurlarının sıkı bir şekilde takip edecekleri bu yasak, iki ay sonra başlayacak umumî yasağa halkı şimdiden alıştırmak maksadını güdüyor.

alâmetleri göstermiştir. Bunu gören köylüler şaşırarak imam Hafız Abdullah Efendiye kızı okutmağa kalkmışlardır.

Hasta imamı görünce hücum ederek ısırmıştır; genç kadın feci iztiraplar içinde ölmüştür. İmam tedavi edilecektir.

Kalpazanların marifeti

Gümüş mecidiye çeyreklerini altın yapıp sürmüşler?

İzmir Ağırceza mahkemesi enteresan bir kalpazanlık davasına başlamıştır. Bu hâdisenin mevzuu şudur:

Salepçioğlu hanında oturan Cafer oğlu İbrahim ve Selânikli Elmas oğlu Hasan namında iki başiboş arkadaş; ele geçirdikleri eski gümüş mecidiye çeyreklerinden iki tanesini altın suyuna batırılmışlar ve altın rengi verdikten sonra, birer kulp ta takmasını unutmamışlardır.

Bu iki arkadaş, oturdukları yerin civarında Nazmi Efendi namında bir bakkala giderek bunlardan birinisini vermişler:

— Nazmi Efendi' Şu yarım beşbiryerdeyi al da, bize lâzım olan bakkaliyeye ait şunu, bunu ver'

Demişler.

Nazmi Efendi çoktan beri hasret kaldığı yarım beşbiryerdeyi görünce hemen almış ve ne olur ne olmaz diye bir defa taş vurarak tıngırdatmış, altını üstünü gözden geçirdikten sonra ne alacaklarını sormuştur.

Bunlardan birisi "şuradan otuz iki şişe salon rakısı veriniz, yarım kilo da peynir ve biraz da zeytin çekiniz, ayrıca yüz elli kuruş ta nakten veriniz, demişlerdir.

ZavallıNazmi Efendi, bunların hepsini vermiş, hattâ daha başka bir şey lâzımsa alabileceklerini söylemiştir.

"Şimdilik lüzumu yok!", cevabından sonra bu adamlar dükkândan ayrılmışlardır.

Nazmi Efendi, ertesi gün bir sarrafa müracaat ederek yarım beşbiryerdenin piyasasını sormuş, altını vererek bankonota çevrilmesini istemiştir.

Sarraf, bir bakışta bunun altın yaldızına batırılmış gümüş çeyrek olduğunu anlamış, buna kulp yapıldığı için hakikî kıymeti de kaybettiğini söylemiştir.

Bu vaziyet karşısında Efendi meseleyi zabıtaya vermiş, faaliyete geçen taharür murları kalpazanlardan umumhaneler arasında yapılmıştır.

Hasanın üzeri aranmış henüz sarf yerini bulamamış ikinci ve sahte bir yarım bakkal te ele geçirilmiştir.

Karakola getirilen Hasan kadâşını da söylemiş, o da lanarak ikisi de adliyeye mişlerdir.

İstintak hâkimi bunları ve kalpazanlık suçundan kemeleri yapılmak üzere zaya sevketmiştir. İstintak için ağırceza getirilen kalpazanların yakında mahkemelerine başlanacaktır.

Arabacı, şoför ve hırsızlar da bir örnek buldular

Adanada şehir içinde ren binek veya yük arabaları ile kamyon ve tenezzüh arabaları ve bütün hamalları ayrı formalarda aynı kardan yeknesak elbise giyen belediyece karar altına şimdiki rastgele kıyafetler edilerek lâzım gelenlere gâat ta yapılmıştır.

Bu karar son kânunun nünden itibaren başlanacaktır.

İsyan maznunları

Ağrı dağı isyanını çıkaranlarla birlik olmaktan maznun mevkuf Süslü Abdullah ile arkadaşının duruşmalarına dana ağırceza mahkemesine devam olunmuş ve bazı suçları hakkında cevapları gelen matnameler okunmuş ve tapuları gelmeyen talimatnameler tekidine karar verilerek malları bu ayın yirmi altısına rakılmıştır.

VAKIT'in Millî Romanı: 7

Kurşun Yarası

Burhan Cahit

Bugüne kadar çıkan parçaların hulâsası:

Harbiye mektebinin son sınıfını bitiren Ergin, orduya geçmeden önce on beş günlük tatili, uzun yıllardanberi görmediği yengesinin yanında geçirmek üzere Foçaya gidiyor.

Ergin, yengesinin kızı Aysel'i yedi sekiz yaşında bırakmıştır. Aysel, şimdi kos kocaman,boyu poslu güzel bir hanumdur. Kapıda ilk onunla karşılaşılıyorlar. tanışıyorlar.

Yengesi Bedia Hanım ve kocası Kâmil Bey senelerdenberi görmedikleri Ergini büyük sevinçe karşılıyorlar. Bedia

Hanımın annesi, Ergini görünce eski yerlerini, yurtlarını, eski aile ocağını, Dramayı hatırlamıştır.

Ergin, yengesinin evinde çok iyi karşılanmıştır. Fakat evin yetişkin kızı Aysel, nikâh düşen bu akrabaya çıkmıyor. Ergin, kıza karşı bir tecessüs duygusu beslemeğe başlıyor.

Bir gün evin küçük kızı Sevimle sahilde gezerken Ayselin kumsalda arkadaşlarıyla, deniz kıyafetiyle deniz topu oynadığını görüyor

Küçükten, ablası hakkında malûmat alıyor Aysel mektebi ni bitirmiştir Şimdi de kom-

şuları Madam Geriden Fransızca dersi almaktadır

Ergin Sevimin bahsettiği ailenin İzmir'e yerleşmiş ecnebilerden olduğunu anlamıştır.

— Ben de sana ders vereyim mi Sevim.

çocuk ince kaşlarını kaldırdı. İri mavi gözleri gülümsedi.

— Olur amma...

Dedi.

— Amması ne oluyor?

— Ablam kızsarsa?

— Ablan ne diye kızsacak.. İstersen sor ablana?

Ve kendisince ehemmiyet verdiği bu meseleyi çocuğun unutmamasını sigorta etmek için ilâve etti:

— Ablana dersin ki, Ergin ağabeyim bana Fransızca ders verecek! Bakalım ne derse bana söyle e mi?

— Peki efendim.

Ergin o gün akşama kadar içi içine sığmıyarak gezdi, dolandı.

Acaba (Aysel) bu vasıtalı konuşmaya ne diyecekti.

Delikanlı bunu bir çapkınlık olsun diye yapıyordu. Hattâ böyle hareketleri ayırlardı.

Fakat bu kızla uğraşmak, diğirmek için yenilmez bir arzu duyuyordu. Edirne'de amcasının kızları onunla ne açık saçık şakalar yapıyorlardı.

Aaile yakınlığı yüzünden aralarında o kadar aykırılık yoktu.

Onlar belki daha yakındı. Fakat onlarla da evlenebilecek bir vaziyette idi. (Aysel) in bu çekingen hali onun durğun ruhu nu âdeta kamçılıyordu.

Şimdi fena bir şey yaptığını bile bile onu gözetlemekte, nerede olduğunu, neler yaptığını, n ile vakit geçirdiğini anlamak ta gizli ve iç gıcıklayıcı bir zevk

duyuyordu.

Anlıyordu ki, burada kaldığı sayılı günler içinde konuşamayacaktı.

Aysel evde gözle görülen bir mahlûk gibi olmuştu. Kim bilir belki onun bu kaçışında ninesinin, hele ninesinin de vardı.

Vakıta yengesi onun bu gözyaşlarını (Aysel) in kendi gençliğine veriyordu. Fakat de ona bu kaçışma ermini onlardı.

Öyle de olsa bu on altı yaşındaki genç kız ne sıkı bir disiplinle ailesinin arzularına itaat ediyordu.

Yalnız anlamadığı bir mesele vardı.

(Aysel) i neden çıkarmıyorlardı. çapkın, küstah bir genç değildi. Öyle bile olsa evlenemiyordu. misafir olduğu yakın bir akrabaya kızına karşı şımarıklık edemiyordu.

Yeni Evkaf kanunu

Konuşulan taslağın ana düşünceleri

Ana hükümlerini bundan önceki sayılarımızda bildirdiğimiz taslağın son hükümleri de şunlardır:

Umum müdürlük tarafından idareye gösterilen ve bu kanun neğri tarihine kadar mazbut yet altına alınmış olan vakıfların mazbutiyetleri kaldırılmaz. Tercihleri otuz seneden beri mazbut olmayan tevliyetle tevliyet edilemez. Ancak alâkalıların mahfuzdur. Tercihliyet ve vakıftan intifa tap ve iddialarında Evkaf idare kendini ilzam edecek mahkeme ilâmı isteyebilir.

Müruru zaman

Vakıf mallar hakkında da kanun medenin kabul ettiği müddet zaman hükümleri cereyan eder. Vakfın rakabesine ait olup olmadığı senelik müruru zaman bu kanun neğrinden itibaren beş senedir geçmedikçe ikmal edilmiş olur.

Kanunun neğri tarihinden evveline gelen hâdiselerin hükümleri o hâdiselerin vakti zamanında mer'î esasla uygulanır. Bu kanunun neğri tarihinden sonraki hâdiselerde kanun ve sarahat olmayan ahvali mer'î kanunların hükümleri tatbik olunur.

Teşkil olunacak yerler

Kanunun neğrinden en az on beş sene evvelinden beri ne suretle olursa olsun vakfolarak tasdik edilmiş vergi kayıtları kanunuratomları ve eşitlikten gayri menkule taahhüf dair olan 16 - Şubat - 328 tarihli kanunun neğrinden sonra tasdik edilmiş defterler ve müddet verilmiş vesikalarla anılan kanun münasıl vesikalarla anılan Evkaf kütüğüne kayıt ve teşkil olunur.

Bu kayıt ve teşkil Evkaf idaresinin talebi üzerine tapuca o gayri menkullerin kayıtlarına ilâh ve keyfiyet münasip vasıf ile kanun ilân olunur. İlân tarihinden itibaren beş sene zarfında tasdik takdiri o malların vasıf ve tapuları yapılır. Tapuca kanunlarına işaret edilecek gayri menkullere ait davalarda Evkaf idaresi ve varsa müteveli de birlikte hasım olur.

Ergin bütün bunları düşünürken, rengini, sesini ve kokusunu veremeyen mahlûku görmeğe ve konuşmağa can atıyordu.

Akdenizin bu cennet gibi gülmeli köşesinde tabiatın yeşil ve kırmızı renklerini dudak dudaklarına koyarak, bu sıcak iklimler sakini, ağaçlar, dalğalar, yeşil ve masmavi gök bütün renkleri ve ışıkları ile insanlara neşe, heyecan ve gönül sevgisi veriyordu.

Yalnız en karanlık günlerini kalmış tahta sıraların gıcirtısı, sirenlerin şakırtısı içinde çelik gibi gıcirtan kumandalar alıp vererek, ilâh kuyularda ruhunun âdeti toz ve tozlu, yeşerdiğini, çiçeklendiğini her nefes aldıkça hissediyordu.

idaresi ve varsa müteveli de birlikte hasım olur.

Mütevellilerin beyannameleri

Şimdiye kadar Evkaf idaresine hesap vermemiş bütün mütevelliler veya müteveli heyetleri bu kanunun hükümleri yürümeğe başladığı günden itibaren üç ay içinde, idare ettikleri vakıfların mahiyetlerini, varidat menbalarını ve bunların sarf ve tahsis mahallerini, geçmiş senenin varidat ve masraflarının miktar ve nevilerini ve tevliyeti hangi salâhiyetli merciin intihap veya kararına müsteniden ve hangi tarihten beri yaptıklarını gösterir bir beyanname Evkaf dairesine vermeğe mecburdurlar.

Yukarıki madde mucibince beyanname vermiş olan mütevellilere bir makbuz ilmühaberi verilir. Bu ilmühaberi hâmil olan kimseler bu kanun dairesinde vakıfların idaresine devam ederler.

Birinci maddede yazılı müddet içinde beyanname vermemiş olanlar vakıflarda tasarruf edemezler. Geçikme haklı bir sebebe müstenit değilse verdikleri beyanname hakikata uygun bulunmazsa tevliyetten derhal azloluurlar.

Evkaf dairesine verilecek beyannamelerin verildikleri tarihten itibaren üç ay içinde tetkik ve tasdik edilmemesi. Bu müddet zarfında tasdik edilmediği takdirde yalnız mukannen masraflar tasdik edilmiş sayılır.

Beyannameler muhteviyatının vesika veya teamüllere müstenit olması ve bu vesika veya teamüllerin bu kanunun neğrinden evvel mevcut ve mer'î bulunması şarttır.

Müteveli kaymakamları

Bu kanun hükümleri yürümeğe başladığı zaman mevcut olan fûrudan gayri mütevellilerle Evkaf umum müdürlüğünce, mütevellisi olmadıktan veya mütevellisi mevcut olduğu halde vakıf bizzat idare edemediklerinden dolayı idare kendilerine tevdi edilmiş olan kaymakamlar şimdiye kadar olduğu gibi vakıflarını idareye devam ederler. Azil veya her hangi bir suretle inhiâl vukuunda bu kanun hükümleri tatbik olunur.

Ve nasıl oluyordu da bu on altı yaşındaki genç kız, hem de denizde kulaç atan, karada spor yapan, ecnebi dilleri öğrenen az çok hayatını anlayan bir genç kız aynı çatı altındaki delikanlının kokusunu duymuyor, sesi ni işitmiyordu.

Ergin kalbinde hiç bir aykırı arzu duymadığı halde bu sualleri kafasında kendi kendine soruyor, cevap bulup veremiyordu.

İstanbulda akşamları Talimhanenin Nişantaşı tarafındaki parklıkları önünde dolaşırken kaç genç kız onlara mektuplar atar, hattâ çikolatalar, şekerler ikram ederlerdi.

Ve bunlar akşamları kaldırımlarda kendilerine eş arıyan sokak kadımları değildi. Bilâkis mektep görmüş, iyi yetişmiş aile kızları idi.

Ergin bu hareketlerini düşünürken onların maksatlarını fe-

Kadınların tanıdıkları erkeklerin akibetleri...

Mopassan 19 uncu asrın sonlarında Parisin kazanovasıydı!

Her devrin kadınlarını çıldırtan bir takım erkekler türemiştir; kadınların en çok tapındıkları erkekler, dünyanın en zavallı insanları olmuşlardır...

Bazı devirlerde, o devrin kadınlarını çıldırtan bir takım erkekler türer. Kadınlar bunlara tapınırcaasına severler, gönüllerini kaptırırlar, ve bunlara gösterme dikleri iltifat kalmaz.

Bu çeşit adamların biri bir kaç yıl evvel ölen Valantino'ydu. Biri de bir kaç gün evvel bir kazaya kurban giden Tellegen'di. Bu adam bir zamanlar, Sarabernar, Elenora Düz, İzadora Donkan gibi son zamanların en meşhur kadınlarını teshir etmişti. Bunların hepsi de ona aşıktilar. Böyle olduğu halde Tellengen en feci şartlar içinde öldü. Ona da aşıkta muvaffak olmak çok pahalıya mal oldu.

Bu adamın Kazanova gibi, Don Juan gibi selefleri de aynı akibete uğramışlardı. Onlar da bık ve kimsesiz öldüler.

On sekizinci asrın Avrupasının sarayların bütün kadımlarına hâkim kesilen bu maceracı, devrin en parlak aşığı, en hesapsız kumarbazı ve en zeki adamı sayılıyordu. Çok geçmeden aynı adam kısır bir varlık yaşamağa, başından geçenleri şuna buna anlatarak geçinmeğe başladı.

Kazanova, yetmiş yıl yaşadırca da ömrünün yarısını mazisine bakarak geçirdi. Hal içinde yaşayarak yıldan yıla ileriye doğru adımlar atmak zevkünden mahrum kaldı. Çocuklarının anasıyla birlikte ihtiyarlamak saadetini tatmadı. Oğulları ile kızlarının yetişmesini ve inkişaf etmesini gözetlemek bahtiyarlığına ermedi. Bilâkis çırılçıplak bir odada kulaklarında hizmetçi istihzaları çınlayarak, sihhatsızlıktan kıvrınarak, bomboş yıllar geçirdi.

Bunlara benzeyen biri de eski Avusturya — Macaristan veliahtı Arşidük Rodolftu. O da sevdiği bir kadınla otuz iki yaşında hayata veda etti. Çünkü otuz iki yaşında iken, geçirdiği aşk maceraları yüzünden ihtiyarlamıştı.

Büyük Fransız hikâyecisi Mopassan, on dokuzuncu asrın sonlarında Parisin Kazanovası idi. Mo-

Rudolf Valentino

passan bir aşk macerasından, bir aşk macerasına konuyordu. Aşk maceralarının sayısı ile öğrenmek itiyadında idi. Fakat onun bu muvaffakiyetlerinden edinebildiği zevk, pek kıt. Pariste ona Le Taureau Triste ünvanını takmışlardı. Kendisi de aşk yüzünden duyduğu yeisi, eserlerinin birinde şu cümle ile ifade eder: "Bana inanın ve bütün aşk mektuplarınızı yakın.. Herkes böyle yapsın. İhtiyarlığın en korkunç azabı, geriye, gençlik günlerine bakmaktır.."

Mopassan son günlerinde de lirmişti. Bir şifahanenin bahçesinde dolaşarak otların üzerine çakıllar atar, "küçük Mopassanlar ot gibi bitecek!.. derdi.

İngiliz muharriri Frank Harris te aşıkta, aynı derecede muvaffak olmuş bir adamdır. Fakat o da çok parlak bir zekâ olmakla beraber, yalnız ve unutulmuş bir halde gözlerini yumdu..

Bunlara benzeyenler çoktur. Pul koleksiyonu yapar gibi, aşk koleksiyonu yapanlar, aşk yüzünden şereflerini kurban edenler, ailelerini çiğneyenler, servetlerini, sıhhatlerini, vatanlarını hor görenler çok görülmüştür.

Bunun sebebi açıktır. Kadınların, her devir Don Juanlarına karşı sevgileri, gelip geçicidir. Onların bu çeşit erkeklere tapınmaları, bir lâhza sürer.

Bu çeşit adamların eşsiz ihtirası, hâkim vaziyeti, bir aralık maceracı kadınlar üzerinde tesir eder, fakat bu bir çılgınlık anıma münhasırdır. Onun geçmesiyle kadının aklı başına gelir, ve Don Juanların peşini bırakarak sürekli bir bahtiyarlığa ermek için evlendir ve mes'ut bir yuva kurar.

Onun için Kazanovaya tapınan binlerce kadından birinin bile bu adamı ihtiyarlık zamanında bir lâhza olsun düşündüğünü görmiyoruz!

Sarabernar'm İzadora Donkanın, Elenora Dozun aşığı olan Tellegen de binlerce kadın tarafından sevildiği halde son günlerini yapıpını geçirdi, ve yapıpını öldü.

Ölümünü haber alan kadınların biri ona karşı bir alâka göstermedi. Halbuki yıllarca evvel bunların hepsi en güzel aşık, en parlak sevgili olduğunu söylüyorlardı.

Fakat ihtiras dediğimiz şey, gelip geçicidir. Onun için aşkın, bir istikbali yoktur. Sonra ihtirasın, hakiki aşkla bir alâkası yoktur.

Bir çokları, bu Don Juanlara karşı özenç duyarlar. Onlara karşı özenç duymıyanlar bile maceralarını okumaktan zevk duyarlar.

Bununla beraber şen bir yuva kuran, çocuk babası olan, tabii bir hayat süren, muntazam çalışan ve kimseyi rahatsız etmeyecek kendisiyle beraber yaşayanları bahtiyar eden adam, birer yıldırım gibi çakarak karanlıklar içinde kaybolan bu çeşit adamlardan daha fazla takdire değer.

Hakiki sevgi, faziletli bir kadına sürekli bir his ilham eden sevgidir.

Ömer Rıza

naya vermez:

— Kendilerine eğlence arıyorlar.. Bizden bir fenalık gelmeyeceğini biliyorlar da ondan! Diyordu.

Sonra Edirne'de amcasının kızlarını da düşünüyordu. Onlar o kadar iyi bir tahsil görmedikleri halde ne kadar daha uyanıktılar.

Ergin bütün bunları (Aysel) in bu umacılığını gördükten sonra daha iyi görebiliyor, hükümlerini daha kuvvetle veriyordu.

Ertesi gün (Sevim) i gezdirmek bahanesiyle alıp gene Yalı gazinosuna gittiği zaman bir yolunu bulup sordu:

— Nasıl benden ders alacak mısın Sevim.

Ve birden bire hatırlamış gibi ilâve etti:

— Ha, ablana sordun mu bakalım.

Onun arzusundaki sebepleri bilemeyen çocuk gayet tabii cevap verdi:

— Ablam, ben karışmam, anene sor! dedi.

Sevimin ağzından gelen bu cevap delikanlıyı kıpkırmızı yaptı.

O tahmin ediyordu ki, (Aysel) bu yoklayışa karşı aralarında bir konuşma yolu açacaktır. Halbuki genç kız onu kendisine o kadar yabancı tutuyordu ki, bu cevabı vermekle Ergin tarafından gelecek her harekete doğrudan doğruya annesini hedef gösterceğini de anlatmış oluyordu.

Bir aralık içine başka bir şüphe girdi.

— Acaba Aysel buralarda Yahut İzmirde birini mi seviyordu. Olabilirdi.

Kimseyi tanımadığı bu küçük kasabada bunu kimden sorup anlıyabilirdi. Hem eğer böy-

le ise evdeki vaziyeti de oldukça gülünç olacaktı. Kim bilir belki de onun bu yakın akraba çocuğuna görünmesini bile istemiyen biri vardı.

Yengesinin bir gün evvel yemekte söylediklerini hatırladı. Yengesi bu çekingenliği kızına veriyordu.

Biraz ilerde parmaklıktan sarkan çiçeklerle oynayan küçüğü çağırırdı:

— Sevim.

— Efendim.

— Gel yanıma biraz.

Ona soracaktı. Fakat böyle birden bire sorulacak şeyin de mini mini kafada bir şüphe doğurması ihtimalinden korktu.

Sevim küçüktü. Fakat bu yaştaki kızların bile zekâsından korkmak lâzımdı.

(Devamı var)

HIKÂYE

Fikri icat

Çeviren : İki Yıldız

İki nevi icat vardır: Cemiyete faydası olanlar, cemiyete hiç bir faydası olmayanlar..

Yedi sekiz yaşında bir külhani küçük kız kardeşinin oturacağı sandalyeye bir çivi yerleştirir ve üzerini bir kâğıtla örttüğünden sonra kardeşini bu sandalyeye oturtur - sa bu icat cemiyete hiç bir faydası olmayan icatlardandır.

Bu vaziyette mucit hükümet - ten nakdi mükâfat alacağı yerde babasından bir temiz dayak yer..

Cemiyete faydalı icatlara ge - lince mesele büsbütün değişir ... Böyle bir mucit evvelâ yaşlı olma - lıdır. Üzerinde bir redingotu ol - malı, saçlar uzun ve gözlerinde kocaman gözlükleri bulunmalıdır. Bu şartları nefsinde toplayan a - dam, evvelâ herkes tarafından hürmet görür. Çünkü icadı cemi - yeti daha fazla saadete kavuştur - muştur. İnsanlar her zaman ken - disine medyunu şükrandırlar.

Fikrimi daha iyi izah edebil - mek için biraz evvel bir dostumun bana anlattığı hikâyeyi aşağıya yazacağım..

Akşam üzeri çalışma odamda işlerimle meşgul olurken çok sev - diğim bir arkadaşım rengi kül gibi olmuş ve şaşkın bir halde içeri girdi..

— Hayırola! diye bağırdım. Başına bir kaza mı geldi?

— Meşhur mucit (filân) ın ima - lâthesini ziyaretten geliyorum .. Fakat kendimi toplayabilmem için evvelâ bir şey içmem lâzımdır, dedi. Ve işaretle evvelâ midesinin ve sonra da kafasının pek berbat bir vaziyette olduğunu anlattı.

Biraz aklını başına toplayınca kendisine bir sandalye uzattım, ve arzusu veçhile kapıyı anahtarla kilitledikten sonra sabahleyin başına gelenleri dinlemeğe başla - dım:

— Bilirsin ki (Filân) benim tâ mektepten arkadaşımıdır. Ve kendisi riyaziyede fevkalâde kuv - vetlidir. Bir kaç gün evvel ken - disinden bir mektup aldım. Bu mektupta beni imalâthesini zi - yarete davet ediyordu. Sabah kahvaltısını beraber yedikten son - ra çakı ve kalemıraş âleminde yeni bir inkılâp yapan son icat et - tiği makineleri işlerken bana gösterecekti.

Sabahleyin imalâthesinin bulunduğu kasabaya gittim. Da - ha uzaktan (Filân) ın muazzam müessesesi insanın gözüne çarpı - yordu.

Muazzam da ne kelime! Bir ke - re asgarî yirmi beş metre yüksek -

liğinde yedi baca vardı ki duman - ları semaları kaplıyordu.

Mucidi kapıda beni bekler bul - dum....

Derhal sarmaş dolaş olduk, ö - püştük. Uzun zaman birbirini görmemiş insanların buluştukları zaman yaptıkları gibi eski hatıra - ları canlandırdık..

Kahvaltı pek hafif geçti. Ye - diğimiz yassı bir tabak içerisinde bir parça süt ve kurutulmuş ek - mekten ibaretti. Bunları çabucak atıştırdıktan sonra müesseseyi gezmeğe çıktık.

Manzara şayanı hayretti. Yüz metre uzunluğunda geniş bir hal tasavvur et!.. Ortada tahtadan mamul cesim bir makinenin yanın - da meşeden on metre kutrunda bir çark vardı. Şimşirden bir motür mütmediyen işliyor, 75 türbin durmadan çalışıyordu. Sağdan, soldan kayışlar gidip geliyordu.

Bu, beşerî faaliyetin harikulâ - deliğini gösteren en iyi bir misal - di. Bu, zamanımız sanayiinin tahtadan sembolü gibi bir şeydi.

Hayretler içinde, kömür deko - villeriyle akıp giden işçi grup - larına, tarifi gayri kabil bir sür'atle gidip gelen pistonlara, ciddiyetle işçilere nezaret eden usta başı - lara bakıyordum.

Bu kudret önünde dilimi yut - muştum...

— Ne güzel! diye bağırdım.. Dostumun gözleri parlıyordu:

— Elbette! Dedi.

— Peki, bu makineler ne işe yapıyor?.. Diye sordum..

— Şimdi anlarsın! Diye cevap - verdi...

Mucit beni muazzam imalâtha - nesinin sağ tarafına sürükledi. Bir z'erdiven tırmandık. Sür'atle dönen büyük çarkın etrafını çev - reliyen bir köprüyü geçtikten son - ra durduk...

Dostum duvardaki bir deliği, şahadet parmağı genişliğinde u - fak bir deliği gösterdi..

Bir emir verdi.. Makineler der - tal istop etti. Cehennemî gürültü - nün yerine ilâhî bir sükût kaim ol - du.

Mucit, küçük bir deliğe yontul - mamış bir kalem soktu.

Yeni bir emir ağızdan ağıza dolaştı. Keskin bir düdük öttü. Ayaklarımın altından kesif bir duman tabakası yükseldi. Büyük çark yeniden baş döndürücü bir sür'atle dönmeğe başladı.

Dostumun yeni bir emri, ima - lâthaneye sükûtu iade etti. O vak - it dostum soktuğu delikten kale - mi çıkardı. Muzaffer bir tavırla burnuma doğru uzattı:

Kalem yontulmuştu. Bu muaz - zam makineler kalem yontmağa mahsustu. İmalâthanede esas ga - ye bundan ibaretti. Dostum sevin - cinden kabına sığamıyordu. Kaz tüylerini yontup yazı kalemi hali - ne getirebilmek için imalâthane - deki makinelere daha yedi piston ve yirmi metre kutrunda bir çark ilâve etmek lâzım geldiğini anla -

TAKVİM		
	Cuma tesl 10 2ci Teşr n	Pazar 11 2ci Teşr n
	1 ŞABAN	2 ŞABAN
Gün doğuşu	6.42	6.43
Gün batışı	16.56	16.58
Sabah namazı	5.40	5.40
Öğle namazı	11.58	11.58
İkindi namazı	14.39	14.33
Akşam namazı	16.59	16.51
Yatsı namazı	18.30	18.37
İmsak	5	5.1
Yılın geçen günleri	313	312
Yılın kalan günleri	52	51

RADYO

Bugün

İSTANBUL:

18 — 18,30 Fransızca ders. 18,30 19 (Yeni neşriyatımız hakkında mü - mel bir fikir). Mesut Cemil Bey spiker sıfatıyla şirket namına. 19 — 19,40 Plâk ile orkestra. 19,40 — 20 Ajans haberleri. 20 — 20,30 Eşref Şefik Bey tarafından spor müsahabesi. 20,30 — 21,15 Macar musikisi (Madam Malli ve Mösyö Malminin iştirakiyle). 21,15 21,30 Ajans haberleri ve borsa bülten - leri 21,30 dan itibaren Radyo caz ve tango orkestraları.

TEPEBAŞI ŞEHİR TIYATROSU TEMSİLLERİ

Bu gece saat 20 de

Madam San Jen Şehir Tiyatrosu
Komedi 3 Perde
ve 1 başlangıç.
Yazarlar: Vik -
toryen Sardu
ve Emil Moro.
Çeviren: Seniha
Bedri H.

Eski Fransız Tiyatrosunda
Bu gece saat 20 de

YA R A S A Şehir Tiyatrosu
Operet 3 Per -
de.. Besteliyen :
Yohann Ştraus
Tercüme eden:
Ekrem Reşit..

RENKLİ FENER

Şehzade başında Millet tiyatrosu -
nda 11 Teşrin Sani Pazar günü
akşamı Naşit Bey, Fatma Leman
Hanımın iştirakile "Renkli Fener,"
piyesi temsil edilecektir.. Bu mü -
samerenin güzel olması için fev -
kalâde ehemmiyet verilmiştir.

VAKIT

Gündelik, Siyasal Gazete
İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu
TELEFON NUMARALARI:
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24370
Telgraf adresi: İstanbul — (VAKIT)
Posta kutusu No. 46
ABONE BEDELLERİ:
Türkiye Ecnebi
Senelik 1400 Kr. 2700 Kr.
6 aylık 750 - 1450 -
3 aylık 400 - 800 -
1 aylık 150 - 300 -
İLAN ÜCRETLERİ:
Ticari İlanların ilan sayılarına san -
timli 30 kuruştan başlar. İlk sayfada 250
kuruşa kadar çıkar.
Büyük, fazla, devamlı ilan verenlere alt
ayrı tanzilât vardır.
Resmî İlanların bir satırı 10 kuruştur.
KÜÇÜK İLANLAR:
Bir defası 30, iki defası 50, üç defası 65,
dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur.
Üç aylık ilan verenlerin bir defası mecca -
nendir. Dört satırı geçen İlanların fazla
satırları beş kuruştan hesap edilir

tırıyordu...
Gördüklerini bana hikâye eden
dostum kendini kaybetmişti. Onu
yatağıma yatırdım. Ben bu satır -
ları yazarken, o baygın bir halde
yatıyordu.

Kadınlar Adası

Yazar: Gerhard Hauptmann

Dilimize çeviren

10

Kadınlar şehrinin kamış kulü -
beleri birbirini kavrayan üç daire
teşkil ediyordu. Kulübeler üçer ki -
şi koruyabilecek kadar genişti. Fak -
kat kadınlardan bazıları yalnız ot -
turuyorlardı, bunların kulübeleri
ötekilerden biraz uzakta bulun -
yordu. Bunların ayrı oturmalarına
Reis Hanım tarafından müsaade
edilmişti.

Reis Hanımın kulübesi iki kı -
sımdı: Hizmetçi Auguste de o -
nunla beraber oturuyordu. Reis
Hanım onunla bir arada yatıp
kalkmak istemediği için kulübesi -
ni iki odalı yaptırmıştı. Yalnız
başlarına oturanlar Mis Page,
Rodberte Kalb ve Mis Laurence
idi. Rita Stradman'ın oğlu Tavus
ve mürebbiye War tabii bir ara -
da oturup kalkıyorlardı.

Ritanın sıhhati biraz iyiliğe
yüz tuttu, fakat tamamiyle iyi
olmuş sayılamazdı. Onu sabah -
ları kulübesinin önündeki mey -
dana çıkarıyorlardı. Rita, orada
bütün gün kendinden geçmiş bir
halde oturup mütmediyen düşü -
nüyordu. Yalnız oğlu Tavus ya -
nına geldiği ve onu yakınında
bildiği zaman biraz canlanır gibi
oluyordu.

Rodbertenin söylediği gibi oğ -
lan hakikaten güzeldi. Mürebbi -
ye Mis War onun dizginlerini çe -
kiyor ve çocuğu serbest bırakma -
ğa elinden geldiği kadar gay -
ret ediyordu. Tavus herkes tara -
fından şımartıldığından Mis War
onun karşı gösterdiği bu şiddet
belki yerindeydi. Fakat bu şid -
deti yüzünden Mis War bütün ko -
loninin nefretini celbediyordu. Fakat mürebbiye buna hiç ehem -
miyet vermiyordu. Tavusa karşı
şiddetli davranmayı kendisi i -
çin mukaddes bir vazife biliyor -
du. Mis War'da ukutma hırsı,
sadakat ve fedakârlık gibi evsaf -
pek kuvvetli idi. Fakat fikrinden
vaz geçmenin ne demek olduğunu
bilmiyordu.

Tavus meselesinde işi kav -
gaya kadar vurdurmakla bera -
ber, daima mücadeleye hazır gö -
rünüyor.

Rita, Mis War'ın oğlu Tavus
için ne kıymetli bir dadı olduğunu
ve Tavusu kendisi kadar sev -
diğini biliyordu. Tavusa ait me -
selelerde Ritanın oğlu lehine mü -
dahale ettiği hemen hiç görül -
müyordu. Ritadan başka her zaman
reis hanımla Rodberte Kalb ve
Mis Lavrence dahi mürebbiye ile
Tavus arasında halli lâzım gelen
meselelere karışmaktan geri dur -
muyorlardı.

Bununla beraber Tavus büs -
bütün mahbus vaziyetinde de -
ğildi. Mis War onu icabında olduk -
ça serbest bırakıyordu. Oğlan,
kadınların av eğlencelerine karı -
şıyordu. Tabii bu eğlencelerde
Mis War da hazır bulunuyordu.
Bir de sabahları ve akşamları or -
talık serinledikten sonra yapılan
spor talimlerine de Tavusun da -
hil olması menedilmeyordu. Bu
talimler kadınlar şehrinin önün -
deki geniş meydana yapıyor -
du.

Tavus, talimlerde ve av eğlen -
celerinde Mis Page, Matmazel
Warniko ve Mis Alma gibi kuv -
vetli ve endamlı kızlarla boy öl -
çüşebilecek kadar büyük değildi.
O, talimlere ve eğlencelere lâayık

olduğu kadar kıymet ve -
du. Bununla beraber esnasında kadınların
rek hırslı bir gayret ve bilimsel bir zevkle
maktan çekinmiyordu. kadar keyfli görünüyordu
nında bulunanlar kendile
tün dünyadan ayrılmış
kendi başlarına kalmış
nı unutuyorlardı. Zaten
bütün tavrı hareketinde
verici bir hal vardı. Ta
basını kaybettiğini az za
numuştu. Kendisinin
olması, babasının yasını
bir ümide çevirmişti. O
bir gün anasını da ka
korkusu hatırına bile ge
Mademki bir vapurun ve
kişinin batmasıyla netice
kazada kendisine ve an
şey olmamıştı, o halde
sonra neden korkacaktı?
taki bu ümit ve emniyet
zazede kadınlara da sırt
yordu.

Kadınların böyle bir
bazan çok ihtiyaçları
Herne kadar adadaki
dereceye kadar alışmışlar
yamlar tarafından ne de
vanlar tarafından parçala
larına kanaat getirmişler
zamana kadar yaşadık
den ayrıldıklarını ve
mülmüş gibi oldukları
mekten de kendilerini
lardı.

Şüphesiz, kadınlar
mezar değildi. Hatta
nete bile benzetilebili
adada kendisi için bir
zifade doğduğunu bili
Prehtel, orada gömülü
bile, her halde mahb
nı ağır bir yük gibi
kendisini alamıyordu.
lunca gökte gülümseyen
korkunç bir sırtmaya
papaganların çılgınlıkla
rım istihzalı feryatları
körfezlerin ateşli harar
derinliklerinin beraklı
bir hal alıyordu. Bütün
ler yalan gibi geliyordu.
humma nöbeti içinde
hayaller arasında yaşı
olan tarzda bu gibi der
olan tarzda bu gibi der
celeri başından defetme
vaffak oluyorsa da daha
kavemetli naturalar son
de ümitsizliğe düşmekten
lerini alamıyorlardı.

Öyle günler oluyordu
malar, bağırmalar, imda
yatları sarı bir hastalık
kese birden buluşuyordu
hanımla maiyeti bin mü
bunun önüne geçmeğe
abiliyorlard. Fakat akşam
baha kadar iki saatte bir
giştirilen nöbetçi kulübeler
fını dolaşırken içeri de
hıçkırıkları, ağlaşmaları
dertli dertli iç çekmeleri
gece işitiyordu. İstirapları
hastalığından, ayrılık bütün
yalnızlıktan doğan bütün
ahenkler gece nöbetçinin
na geliyordu.

Ertesi günü reis hanım
ların yüzlerine bakınca
nin nasıl geçirildiğini der
ediyordu.

İhsan YAVUZ

Kadın ve erkek terzisi

Bütün şıklar hep orada gi -
yinirler. Her keseye ve her
arzuya uygun elbisenizi ancak
orada yaptrabilirsiniz.

İstanbul Yenipostahane kar -
şısında Foto Nur yanında Leta -
fet hanımda.

Vakit Balosu

Hanımlar, Balomuza Hazırlanınız

Baloda Elbise ve Dans

Müsabakaları da
Yapacağız

Verdiğimiz Tafsilatı Okuyunuz

VAKİT her yıl okuyucularına daha faydalı olma, hizmetlerini daha genişletmeye uğraşır.

Geçen baharda lise talebeleri arasında yaptığı ve bu yıl da tekrarlayacağı büyük bilgi müsabakasından sonra okuyucuların yazın bir kır eğlencesinde toplayan VAKİT kışın da bir baloda bir araya getirilmeyi düşündü. Bu baloya iştirak edenlerin sayısını fazla laştırmak için elbiseyi serbest olarak kabul etti. Balonun çok

eğlenceli geçmesi için de baloda güzel elbise ve dans müsabakaları yapmayı kararlaştırdı. Tanınmış artistlerden mürekkep hakem heyetleri önünde yapılacak bu müsabakalarda birinciliği, ikinciliği ve üçüncülüğü kazananlara kıymetli hediyeler verileceği gibi bu müsabakaları kazananlar bütün bir yıl için zerafet ve güzel dansetmek birinciliklerini de kazanmış olacaklardır.

Yalnız şurasını şimdiden iştirak edelim ki, elbise müsabakasında elbiseleri yerli ku-

maştan yapılmış olanlar daha çok tercih edilme hakkına sahip olacaklardır.

Baloya iştirak için, VAKİT okuyucularının sadece neşrettiğimiz kuponları toplamaları kifayet eder.

Kuponları gazetemizin başlığını bir tarafında bulacaksınız. Şimdiye kadar kupon toplamamış olanlar, ek-sik kuponları idaremizden kolaylıkla temin edebilirler.

OKUYUCULARIMIZA HİZMETLER

1 — Parasız hekim muayenesi!

"VAKİT", in hekimini ile avukatı, okuyucularımızın hukuk ve sağlık bilimleri yolunda bütün sorgularına muntazaman cevap vermeye hazırlandı. Dertlerinizi

kısa yazınız, gazetemize VAKİT hekimini ve VAKİT avukatı adresiyle gönderiniz. Cevaplarını en kısa zamanda gene gazetemizde bulacaksınız.

Bundan başka bu "Fayda"

yı daha şumullü bir şekle sokmaya karar verdik; VAKİT'in daimi okuyucularını hekimimize haftanın belli bir gününde parasız muayene ettirmek..

2 — Parasız küçük ilân!

Elden bir şey mi almak istiyorsunuz?
Satılacak bir şeyiniz mi var?
Kiralık bir yer mi arıyorsunuz?
Kiralanacak bir yeriniz mi var?
Bir hizmetçi, bir işçi mi istiyorsunuz?
Bir işte mi çalışacaksınız?
Adresini bilmediğiniz birine söyleyecekleriniz mi çocuğunuz doğdu da dostlarınıza muştulamak mı arzusundasınız?

Nişanınıza, nikâhınıza mı çağırıyorsunuz?
Gazetemizin okuyucuları için vereceğiniz küçük ilânları

Hiç parasız basacağız
Gördüğünüz bir iyiliğe karşı açıkça sağ olun demek, anlamak, dilediğiniz bir şeyi sormak mı istiyorsunuz?

Ulusal işler üzerinde bir düşündüğünüz mü var?

Yazdıklarınızı (VAKİT) ta okuyabilirsiniz.

Bütün bunlar için yalnız

VAKİT okuyucusu olmak yetiştir.

VAKİT okuyucusu olduğunuzu gösterecek vesika ne olabilir: Gayet basit. Gazetemizde bugünden itibaren "Hizmet kuponu" adıyla kuponlar neşretmeye başlayacağız. Bu kuponları toplayanlar Vakit hekimine parasız muayene olmak avukatına fikir danışmak, parasız küçük ilân bastırmak gibi yukarıda işaret ettiğimiz faydalardan istifade edeceklerdir.

Bu bahis üzerinde yarın daha çok tafsilat vereceğiz.

Yeni Fransız kabinesi iş başında

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Yeni kabine şudur:

Başvekil M. Flanden, nezaret-siz nazır M. Heryo, nezaretsiz nazır M. Marin hariciye nazırı M. Laval, adliye M. Pernot, dahiliye M. Regnier, harbiye Jeneral Maurin, bahriye M. Pietri, hava Jeneral Denain, ticaret M. Marşando, Maliye M. Germer Martin, terbiye M. Malerme, nafia M. Roy, müstemlekât M. Rollin, ticaret bahriyesi M. Vilyam Bertrant, mesai M. Jarker, tekaüt M. Rivolet, Ziraat M. Cassez, sıhhat M. Queuille, posta telgraf telefon M. Mandel, başvekillet müsteşarı M. Pero Pradier.

Paris, 9 (A.A.) — M. Flânden

M. Filandenin beyanatı

matbuata şu beyanatı vermiştir:

"Mütareke devam etmektedir. Etrafımda her halde Fransaya ve cumuriyete hararetle hizmet edecek, fırka ihtilâflarını unutmasını bilecek adamları toplamağa muvaffak oldum. Bunlar yalnız şu gayeyi güdeceklerdir: sefalet ve işsizliğe karşı mücadele, iktisadiyatı ihya, maliyeyi muhafaza etmek, devleti gençleştirmek ve islah etmek. Az bir zaman zarfında teşkiline çalıştığım ve derhal işe başlıyarak salı günü meclislerin önüne çıkacak olan hükûmeti, memleketin teveccühle karşılayacağımı ümit ederim.."

Radikal sosyalist gurubu M. Heriyonun fikirlerini kabul ediyor

Paris, 9 (A.A.) — Dahili siyaset vaziyeti aydınlanmağa başlamıştır. M. Flânden, muvakkat bütçeden vazgeçeceğini fakat bütçenin kabulünden sonra devlet islahatını temin tasavvurunda olduğunu bildirdiği için radikal sosyalist grupu M. Heriyonun fikirlerini kabul ederik, iktisadî kalkınma ve cumhuriyet rejiminin müdafaası için müsbet bir eser takip edecek her hükûmete müzaharet edeceğini bildirmiştir.

Bundan sonra M. Heryoya Flânden hükûmetine iştirak için salâhiyet verildiği neticesi çıkarılmaktadır.

Kabine sol cenahın yardımını görecektir

Paris, 9 (A.A.) — Flânden kabinesi mecliste merkezin ve radikal sosyalist ve diğer sol gruplar da dahil olduğu halde, sol cenahın müzaharetini görecektir. Cumhuriyetçi sosyalistler Fransa sosyalistleri ya radikal sosyalistleri takip ve yahut hayırhah bir istin-kâf muhafaza edeceklerdir.

Birleşmiş sosyalistlerle komünistlerin muhalif vaziyette kalamaları aşîkârdır. Dün akşam mecliste nazırlıkların tevziinde beklenmiyen müşkülât müstesna olmak üzere, M. Flânden'in parlamento sahasında manilerle karşılaşmayacağı zannedilmektedir.

M. Tardiyo teklifleri ret etti

Paris, 9 (A.A.) — M. Tardiyo, M.Flânden tarafından kabineye iştirak için kendine yapılan teklifi reddederek bugünkü şartlar içinde, hükûmetteyken olduğu gibi, şimdi de kendisine mecbur edilen inziva hayatında M. Dumer-

gin yalnız kalmak arzu ettiğini bildirmiştir.

M. Dumerg inzuvası çekiliyor

Paris, 9 (A.A.) — M. Dumerg: "İktidar mevkiini devreder etmez, asude hayatına devam için süratle ve sadece Turnföy'e gideceğini, söylemiştir. M. Dumerg, millî birliği tahakkuk ettirmek için çağırıldığı zaman orada bulunuyordu.

Fransız gazeteleri istikbal karanlık görüyorlar

Paris, 9 (A.A.) — Dün akşam çıkan gazeteler M. Dumergin ayrılmasından ötürü teessür göstermekte ve bilhassa istikbal için endişe etmektedirler.

Antransiyan gazetesi diyor ki:

"Devlet hâdimlerini ancak mezara gittikleri zaman methediyo-ruz. Ve onları vakitsiz olarak oraya biz koyuyoruz. Bunun bizi ne-reye sevkedeceğini allah bilir.."

Bir hal tarzı arayan Pari Suar gazetesi, yeni hükûmetin teşekkülü ve siyasi icraatı itibarile eskisine benzemesi tasavvur edilemeyeceğini bildiriyor.

La Liberte gazetesi, hali hazırdaki teşrii devreden bir şey beklememekte ve meclisi dağıtılmak suretile kati hükûmünü vermediği memlekete bırakmağı derpiş etmektedir.

Tan gazetesi ise şu satırları yazıyor:

"Fransızlar, vatan menfaatini firkalar menfaatinden üstün tuttuğunu bildikleri içindir ki M. Dumergin şahsî menfaatlerden uzak hissiyatına ve tecrübesine müra-caat etmişlerdir. M. Heryo frkasının âmirlerinden ne kurtulmasını bilmiş ve ne de kurtulmağa muvaffak olabilmıştır.."

Nihayet Deba gazetesi de diyor ki:

"Buhran içinden çıkılmaz bir buhrandır. Herkes biliyor ki bu derin buhran adı buhranlardan farklıdır.."

M. Tardiyo bir ameliyat geçirdi

Uzun zamandanberi sol bacağında çıkan bir apsenden muztarip olan M. Tardiyo, son günlerde Fransanın geçirdiği vaziyet üzerine tehir ettirdiği cerrahi ameliyatı yaptırmıştır.

Kendisini tedavi eden doktorlar, hastanın umumî ve mevzii vaziyetinin memnuniyete değer olduğunu ve başka bir rapor neşredilmeyeceğini söylemişlerdir.

M. Tardiyo üç dört hafta dinlenecektir.

Tramvay biletcileri muayene edilecekler

Tramvay şirketinin yeni bir kararı üzerine biletciler her üç ayda bir sıhhi muayeneye tâbi tutulacaklardır. Biletcilerin dahili ve harici muayenelerini mütehassıslardan müteşekkil bir sıhhi heyet yapacaktır.

Bundan sonra, biletcilerin iş taksimatı da programlı ve muntazam bir şekle konulacaktır. Şimdi tatbik edilmekte olan on beş günde bir mntaka değiştirme usulü biletcileri birçok zorluklara sokmaktadır.

SPOR

Dün yapılan lig maçlarının neticeleri

Beşiktaş takımı vefayı, Fener bahçe İstanbul sporu 2 — 4 yendiler. Beykozla Süleymaniye berabere kaldı.

Beşiktaş ve Vefa kaptanları maç hakemiyle beraber maçtan evvel — Beykoz takımı..

Beşiktaş : 4 Vefa : 2

Bu maç, baştan başa seri, heyecanlı bir oyundu.

Oyun daha güzel olabilirdi, fakat bazı seyircilerin lüzumsuz manasız, hattâ kibar olmıyan müdahalesi oyunun tadını kaçırdı. Sahalarda oynayan, çalışan oyuncularını sinirlendirecek, hakeme müessir olacak olan vaziyetleri yapmak çok çirkin bir hastalık halinde sahalarımızda geziyor.

Oyuna her iki taraf şu kadro ile çıktılar:

Beşiktaş: Mehmet Ali — Nuri, Faruk — Feyzi, Saim, Muhtar — Hayati, Hakki, Cahit, Şeref, Fuat..

Vefa: Halûk — Saim, Süleyman — Hüseyin, Lutfi, Namık — Yahya, Muhteşem, Gazi, Enver, Mustafa.

Hakem Şazi Beydi, yan hakemleri, her biri oynayan takımlara mensup birer oyuncu idiler. Bu usulün iyi ve doğru bir usul olmadığı görülüyor.

Şazi Bey, her iki taraftan birer oyuncu çıkardı.

Oyun oldukça muvazeneli sayılabilir. İki taraf ta birbiri üzerine tam bir hâkimiyet kurmuş değillerdi. Birinci devrede oyunu 3 - 1 Beşiktaş kazandı.

Birinci golü Şeref, müdafaayı geçerek bulduğu bir fırsatla attığı güzel bir şutla yaptı, bu gol iyi bir goldü. İkinci golü; Şeref ile Fuat yaptılar; bunu ofsayttır, diye emin olan Vefa müdafaası bırakmıştı. Gol bu vaziyette oldu.

Üçüncü golü, Vefa müdafaasının yaptığı bir hata üzerine Beşiktaşlı Muhtar attı, kaleci bunu tutabilirdi, fakat iyi hesap etmemesi itibarıyla ters duruşu yüzünden kaybetti.

Dördüncü gol bir ceza vuruştan oldu; Vefalılar ceza vuruşunu icap ettiren hatanın kendileri tarafından yapılmadığı kanaatindedirler.

Vefalıları birinci devrede Muhteşemin attığı güzel bir şutle; ve Enverin güzel bir pasından istifade eden Mustafa'nın güzel bir şutüyle kazandılar.

Fener sahasında

İlk maç saat 10 da B takımları

arasında yapıldı. Fenerbahçe B. takımı ilk devreyi hâkim bir oyundan sona 4-0 bitirdi.

İkinci devrede bir az mütevazinin gerçek Fenerlilerin 6-0 galibecile bitti.

Günün en mühim maçı için Fenerbahçe — İstanbulspor sahaya üçü çeyrek geçe çıktılar. Hakem Sadi Beydi.

Fenerbahçe şu kadroyu muhafaza ediyordu:

Bedii - Yaşar, Fazıl - Esat, Ali Rıza, Cevat - Niyazi, Muzaffer, Namık, Fikret, Naci.

İstanbulspor da şöyle teşekkül etmişti:

Lütfü - Samih, Sabih - Hasan, Sami, Fahri - Nevzat, Selâhattin, İsmail, Reşat.

Oyuna Fenerin akını ile başlandı. Fakat bu akın çabuk kırıldı. İstanbulsporluların ayağına geçen top Fener kalesine kadar gitti fakat bir netice vermedi. Bundan sonra Fenerlilerin tazyiki artmağa başladı, ve nihayet oyunun 20 inci dakikasında Muzaffer Niyaziden aldığı güzel bir pası iyi bir sıyrışla müdafilere atlatarak sıkı bir şutla gole tahvil etti. Bundan sonra oyun hep Fenerlilerin hâkimiyeti altında geçti fakat İstanbulsporluların tehlikeli akımlar yaptıkları görülüyordu. Oyun bu şekilde devam ederken Fener müdafilinin bir hatasından istifade eden Reşat, topu Salâhattine geçirdi o da gayet iyi bir vuruşla takımına bir gol kazandı.

Bundan sonra oyun devrenin hitamına kadar mütevazinin bir şekilde devam etti ve devre 1-1 berabere bitti.

İkinci devre daha başlar başlamaz İstanbulsporluların bir akını görüyoruz. Bu devrede İstanbulsporluların daha canlı oynıyacağı tahmin ediliyordu. Nitekim gene Fener müdafilinin bir hatası yüzünden istifade eden Salâhattin topu ikinci defa olarak Fener kalesine soktu.

Bundan sonra 2 veyahut 3 dakika geçmeden Niyazinin ortalağı topu Fikret, gayet güzel bir kafa vuruşu ile ağlara taktı. Bu

golden sonra Fenerin hâkimiyeti daha ziyade arttı, ve gene Fikret tekrar bir kafa vuruşu ile takımının galibiyet golünü çıkardı. Oyunun 35 inci dakikasında Fenerin güzel bir akını esnasında İstanbulspor müdafililerinden birinin hatalı bir vuruşundn istifade eden Namık Fenerin dördüncü ve son golünü attı. Ve oyun da Fenerin 4-2 galebesile bitti.

Bu maçtan evvel Ateş - Güneş — Anadolu hisarı birinci takımları arasında hususî bir maç yapıldı. Ateş - Güneşlilerin kaçırıkları birçok fırsatlardan sonra maçı Anadolu hisarı 1-0 kazandı.

Süleymaniye Beykoz maçı

Süleymaniye — Beykoz takımları maçı da 1 — 1 berabere neticelendi.

Altay izmir sporu mühim bir farkla yendi

İzmir, 9 (A.A.) — Bu yılki lig maçlarının en mühimlerinden biri olan Altay — İzmirspor karşılaşması 4 — 0 Altayın galibiyeti ile neticelenmiştir. Bu maçtan evvel yapılan K. S. K. — Türkspor takımları arasındaki müsabakayı da 5 — 0 Karşıyaka kazandı.

Ankarada yapılan maç

Ankara, 9 (A.A.) — Bugün yapılan futbol maçlarının ikisi de büyük bir zevkle seyredilmiştir. Bu sene oldukça kendisinin düzeltmiş olan Altmordu filhakika Alâattinsiz oynayan Ankara gücü karşısında ciddi bir tehlike hissi ni vermiş ve neticede 2 — 2 ye berabere kalmışlardır.

Günün mühim maçı olan Çankaya — Gençler birliği müsabakasında maçın birinci devresi çok canlı, fakat karışık bir oyunla geçmiş ve Gençler birliği bir sayı yapmıştır. İkinci devre yirmi dakikalık bir sükûndan sonra oyun birdenbire canlanmış ve Çankayanın arka arkaya yaptığı taarruzlarda birer dakika fasıla ile iki gol sayesinde bütün bütün ehemmiyet kesbetmiştir. Bu esnada Gençler birliği de çok çalışmış, mukabil taarruzlar yapmış ve ne-

ticede bir de gol çıkarmış, oyunu beraberlikle bitirmiştir.

Mintaka merkez ve itman heyetleri Beyoğlunda

T. I. C. I. İstanbul mintakası Riyasetinden:

Mintaka merkez ve idman heyetleri 9 - 11 - 1934 tarihinden itibaren Beyoğlunda Meşrutiyet caddesinde 42 No.11 Halkevi Beyoğlu kısmı binasına nakil ve muhat muamelâta 12 - 11 - 1934 Pazartesi gününden itibaren başlanacağı alâkadarlara bildirilir.

Ankarada at yarışları

Ankara, 9 (A.A.) — At koşularının sonuncusu bugün koşu alanında yapıldı.

Bu hafta çok kalabalık olan seyirciler arasında Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım, Başvekil İsmet Paşa Hazretleriyle İktisat Vekili Mahmut Celâl, Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Rânâ, C. H. Fırkası Kâtibi Umumisi Recep B. ler de bulunmakta idi.

Birinci koşu: Orman çiftliği koşusu.

Üç yaşındaki yerli yarım kan İngiliz taylarına mahsus olup mesafesi 1800 metre idi.

Birinci, Ahmet Efendinin Ceylânı.

İkinci, Emir Salih Efendinin Klâsı.

Üçüncü, Ahmet Fikret Beyin Kap'ı.

İkinci koşu: (Ankara koşusu) Üç ve daha yukarı yaştaki halis kan İngiliz at ve kısraklarına mahsus olup mesafesi 3500 metre idi.

Bu yarışa dört hayvan iştirak etti. Birinci: Ahmet Fikret Beyin Grandezza'sı.

İkinci: Matmazel Bins'in Barcs'i.

Üçüncü: Prens Halim Beyin Bonflon'u.

Dördüncü koşu (Dumlupınar koşusu).

Dört hayvanın iştirak ettiği bu koşu yerli halis kan İngiliz taylarına mahsustu. Mesafesi 1800 metre idi.

Birinci: Ahmet Fikret Beyin Tomrus'u.

İkinci: Ahmet Fikret Beyin Erol'u.

Üçüncü: Şevket Beyin İstranca'sı.

Dördüncü koşu:

3000 metre mesafesi olan bu koşuya dört ve daha yukarı yaştaki yerli, yarım kan İngiliz at ve kısraklardan üç hayvan iştirak etti. Birinci: Ahmet Fikret Beyin Yıldırım'ı. İkinci: İhsan Beyin Metin'i. Üçüncü: Mustafa Efendinin Güneş'i.

Beşinci koşu:

Bu son koşu üç yaşındaki yerli yarım kan Arap ve halis kan Arap tayları arasında yapıldı. Mesafesi 1600 metre idi.

Birinci: İlyas Paşanın Al Deriş'i. İkinci: Hüsnü Beyin Mesut'u. Üçüncü: Ali Beyin Seşlan'ı gelmiştir.

Dün muhtelif sahalarda lik maçlarına devam edildi. Bunlar bir hayli mühim maçlardı. Klüp-yetleri hakkındaki yeni vaziyetler oldukça açık fikirler vere-

Yapılan maçlar bir hayli hâkimiyetli oldu. Beşiktaş Vefayı yenerek ilk lig maçını kazanmış oldu. Fenerbahçe İstanbulsporuna karşı atlatı. Beykozla Süleymaniye ise berabere kalarak yeni-

Maçların neticeleri: Beşiktaş 4 Vefa 2. Beşiktaş takımının vefayı, Fenerbahçe İstanbulsporunu 2-4 yendiler. Beykozla Süleymaniye berabere kaldı.

Şeref sahasında

Güzel bir hava, iyi bir saha, buradaki maçlar sükûnetle baş-

Maçın ikinci devresinde gü-

Küçükler maçı, çok zevkli, geçen seneki kadar kuvvetli bir kadroya malik olmıyan Beşiktaş birinci devrede 1 - 0

Fakat ikinci devrede Beşiktaşlılar bir sayı çıkaramadılar; buna karşın Beşiktaşlılar bir sayı çıkardılar.

8 takımları maçında Beşiktaşlılar, dün Vefat eden

Bütün üç maçta Vefalılarla Beşiktaşlılar, dün Vefat eden

İkinci kûme Eyüplüler, bugün ilk resmi

Maçlarında, Karagömrük takımına karşı mağlûp olan E-

Maçın ikinci devresinde gü-

Maçın ikinci devresinde gü-

Maçın ikinci devresinde gü-

Maçın ikinci devresinde gü-

Maçın ikinci devresinde gü-

Musiki üzerinde düşünceler

Musikimizin yükselme-
sinde Radyonun da
kabahati vardır!

Musikimizin yükselmesinde radyodan pek çok hizmet beklerdik. Çünkü radyonun başında gramo fonlarda olduğu gibi, kültür ve terbiye işlerinden haberi olmayanlar değil, bilgisi oldukça yüksek bir artist oğlu artist bir zat bulunuyordu ve bu zat isteseydi tek başına olarak Türk musiki için yeni ve mühim bir çığır açabilirdi. Ne mi yapardı?

1 — Tango ve fokstrot müsabakası açtığı gibi şairlerimizin yazılarını takip ederek bunların millî nağmelerle ve garp tekniği ile bestelenmesini isterdi.

2 — Türk kültürünü hazmetmiş olan kimselerin ahlî vahlî, terbiye üzerinde kazıyıcı ve kaşıyıcı bir tesir yapan muzır eserlerini radyoya sokmazdı ve radyoda okunacak olan eserlere millî terbiye bakımından bir sansür koyabilirdi.

3 — Her gece radyoda aynı şarkıların okunmasına müsaade etmezdi.

4 — Klâsiklerimizi okuyanları daha evvelden imtihan ederek bunların olur olmaz kimseler tarafından berbat şekillerde okunmasını önüne geçebilirdi.

5 — Radyo kapılarını amatör bile sayılmayan ehliyetlilere açmazdı.

6 — Haftanın muayyen gecelerinde klâsik aktualite müsabakası, halk şarkıları ve yeni tezler okutarak ve çaldırarak Türk musikisinin muhtelif sahalardaki vaziyetlerini korur ve yeniliği teşvik ederdi, az çok musikiye vâkıf olanların meraklarını besliyerek onları yeni sahalara doğru sevk ederdi.

Ve daha neler yapmazdı?!

Halbuki radyo, Türk musikisinin tahrir sahası oldu. Meselâ:

1) Klâsikler içinde kıymetli bir inci olan İsmail Dedenin Rast Kârî nev ve bunun gibi bir çok mühim klâsikleri cırlak, bozuk ve kısık bir sesle okuttu. Numan ağının meşhur bir Bestenigâr peşrevini çalan kemancı ömründe bir defa bile bunu çalmamıştı ve bunun gibi klâsikler orada mütemadiyen tahrir olundu.

2) Türk klâsiklerinde (çeyrek ses) dediğimiz seda teferrüatı vardır. Keman müstesna olmak üzere garp sazları bu sesleri çıkaramazlar. Halbuki radyoda klâsik çalındı ve bu klâsikler klânet ve piyano ile çalındı. Radyo buna göz yumdu. Klâsiklerin tarihî bir mevkii olduğunu göz önüne getirmedi.

3 — Halk şarkıları hiç ehemmiyetle görülmedi. Türklerin zengin bir kahramanlık musikisi vardır. Bunlar arasında yalnız bir Yemen şarkısı müstesna olmak üzere hiç birisi radyoya girmedi. Bağdat fethinin yadigarı olan (Genç Osman), Tuna havaları, Cezayir da-yıların şarkıları, hattâ 313 Tisalya harbi için Zekâî Dedenin (Eğil dağlar eğil, üstünden aşam) şarkısı bile orada söylenmedi ve Türk musikisinin yalnız memleketi ithalleri yasak edilmiş olan mahut salon mecmualarında görülen açık saçık resimler kadar ba-yağı güfte ve besteleri mütemadi-

yen okutularak, bu musikinin bir de vatanperverlik ve kahramanlık şubesi olduğundan tegafül edildi. Hattâ çok kıymetli olan külhanbeyi musikisini de kelimeleri Türk şivesine göre söyleyemiyen eski bir sazendenin keyfine bıraktı..

Destan, koşma, semai, mani.... diye bir çok ve sevimli şubelerine ayrılan bu musikiyi berbat bir şekilde teşhir etti.

4) Merhum İsmail Hakkı Bey gibi son asır musikisinin direklerinden birisi olan mühim bir şahsiyet bile sağlığında (def) denilen âleti elinden atmış olduğu halde, radyo, bu koyu ve mânasız muhafazakârlığı oradan uzaklaştıramadı. Baygın, yayvan, yavan ve nağmeleri çiğneyen ağızlar orada musikimizin klâsik nağmelerini ezdi, muhtelif sazlar okunan bir eseri kendiliklerinden gûya süslemeye kalkarak bunlardan birisi bayram haftası derken öteki mangal tahtası demek kabilinden keyiflerine göre oynadılar, durdular.

5) Kötü kötü sesleri orada gazeli diye haykırdılar ve boğazlarını yırtarcasına bağırıldılar.

Musiki beynelmilel bir meta değildir, bir milletin keyfidir, terbiyesidir, hissidir, kültürüdür. Ve radyo bütün bu millî işleri pek ayıp bir tarzda bütün dünyaya yaymıştır ve musiki bakımından millî propagandayı menfi bir tarzda yapmıştır.

Radyoda çalınacak saz hadde-den geçmiş artistler tarafından çalınmalı, orada okuyacak olan hanendenin sesi kimseyi tiksindirmeyecek derecede güzel olmalıydı. Halbuki radyoda doğru dürüst nota dahi bilmeyen sazda-ler vardı ve hanendelerinden bir kaç her defasında mutlaka aynı eserleri okurlar ve başka şey öğrenmeğe lüzum görmezlerdi, bütün malûmatları 6—7 şarkıdan ibaretti.

Radyo teceddüt ve inkılâp yolunda eserler yapan bestekârlarımızın eserlerini aramadı, böyle yapmış olsaydı şimdiye kadar beş on millî bestekârımız yetişirdi; halbuki bir tek bestekârımız bile kendisini göstermemiştir. Musiki bahsinde biraz millî mevcudiyet görmek isteyenler, bir çok liralar vererek satın oldukları makinelerinden, falan bozuk sesli hanımın Kürdili Hicazkâr ve ya filân beyin Hüsam şarkısı okuyacağını işidir işitmez:

— Bunlar da artık kabak dadı verdi... Diyerek makinenin manivelâsını hemen çevirir ve biraz Türk nağmesi işitmek için Kırımı ve yahut bizim peşrev semailerimizi çalan Mısraı aramağa koyulurlardı.

Hasılı radyomuzda okunan musikiyi biz Türkler sevmiyorduk, bu kötü çığırışların diğer medenî memleketlere kadar yayılmasından dolayı üzülyorduk. Bir kaç kıymetli artist tarafından okunan ve çalınan klâsikler haricindeki bütün alaturka şarkıları çocuklarımızı bile işittirmemek için radyolarımızı kapıyorduk. Radyo Türk musikisine hizmet etmiyor - du. Türk musikisinin geriliğini bü-

San'at Bahisleri
KORKU tiyatrosu, Paristeki eskilise ve dilimize çevrilen eserle-

Yazan : Şehir tiyatrosundan M. Kem-

"Nekrofor,, denen böcek, nasıl doğmak, hayata gelmek için leşleri ararsa, yeşilsinek, nasıl pis kokuların ardına giderse, insan ruhu da bazan böyle garip ve büyü- lü tahassüslerin cazibesine kapılır. İnsan ruhu ve bu gayya kuyusuna açılan sinir kapıları, arasıra vü- cutsuz ve muvazenesiz bir el tarafından kurcalanır...

Bu el, bir ölü kadar soğuk ve ürpertici, bir iskelet eli kadar kuru ve takırdıyıcı, bir Sadist eli gibi gıcıklayıcı, bazan da şakalaşan bir vahşi hayvan pençesi gibi tırmalayıcıdır. Bazan bu el bütün sinirleri koparırcasına fiskeler, gerer, çimdikler garip ve acı bir musiki ya- ratır.. İşte korku dediğimiz kalp ve ruh haşrüneşrinin türlü türlü tecellileri.. Türlü türlü akisleri..

Ve nihayet içimizden dışımıza vuran türlü türlü tezahürleri.. İşte korkunun saf- haları ve çeşitleri.. Bir çeşit korku var ki, insana alkol tesiri ya- par.. Bir çeşit korku var ki, ruha buruk bir lezzet verir.. Bir çeşit korku var ki, yüreği çarpıtır.. Ka- nı sulandırır.. Ve öyle korkular var ki, insanı bayıltır ve öldürür..

— 2 —

Korku, güzel sanatların her şubesinde başlı başına bir yer almış, sanatkârlar da ruhlarının bu taş- kım çalkantısını başkalarına du- yurmağa büyük bir kudret göstermiştir. Halk edebiyatında nesil- den nesile intikal etmiş olan ma- sallarmı birçok korkunçtur. Öyle korkunçtur ki bir çocuk kadar bir büyüğün de bütün gecesini uykusuz yahut da korkulu rüyalar gö- rerek geçirdiği vakidir. Mütakâ- mil edebiyatta bilhassa hikâye ve roman tarzlarında "korku,, daha kuvvetle ifade edilmiştir. Edgar Poenun eserleri, insanı korkudan çatlatarak kadar kuvvetlidir. Bu tarza "korku edebiyatı,, denmek- tedir. Resim sanatında da korku- nun izlerini bulmak kabildir. Me- selâ Louvre müzesindeki "Pous- sin,, in "Tufan,, tablosunda şekil- ler, renkler hulâsa tablodaki hava, insana korku veriyor. Tiyatroda ise korku, bütün manasile tebarüz etmiştir.

"Korku tiyatrosu,, bir âlemdir. Bu âdemin kapısını açan da Pa- risteki "Grand Guignol,, dur.

— 3 —

Grand Guignol, Pariste, Mont- martrede Chaptal mahallesinde eski, küçük gotik bir kiliseden bozma miniminik bir tiyatrodur. Rahip Péré Didon vaktile bu ma- halle kilisesinde en kıymetli yazı- larını vermiş, sonra bir demirci di- ni bir sergi açmış, onu müteakip ressam Rochegrosse bu kiliseyi a- telye itti haz ederek içindeki kıy- metli gotik tezyinatı muhafaza et- miştir. Bu tezyinatın bir kısmı ise bugün Luxembourg müzesinde teşhir edilmektedir. Nihayet bu ki- lise 1896 tarihinde Théâtre - Salan

tün dünyaya yaymaktan başka bir şey yapmıyordu ve radyo isteseydi bugün Türkiyede hiç kimse tara- fından yadırganmıyan, sevilen, millî motiflerle yapılmış, Türk inkılâbından hisse almış mükemmel bir musikimiz olurdu.

Dr. Osman Şevki

ismile tiyatroya tahvil edilmiştir. Ertesi sene yani 1897 de Oscar Metenier Grand Guignol adıyla korku tiyatrosunun esasını kur- muştur. İşte, o tarihtenberi bu ti- yatro açtığı çığırın ele başısı ve eş- siz bir ustası olarak bugüne kadar şöhetini idame etmiştir. Esasen Grand Guignolün hakikî şöhetini bilhassa korkunç piyesler kazan- dırması ve aynı zamanda kendi ka- rakterini çizmiştir. Korkunç dram- lardan bahsedilirken Grand Guig- nolesque denilir. Bu tiyatronun pi- yesleri kısadır, yanlarına insanı katıltırcasına güldüren küçük ko- mediler ilâve edilir. Geçen yıl "Ti- yatro,, adıyla bastırmış olduğum küçük bir kitaptan sırası gelmiş- ken şu ilk cümleyi almağı faydalı bulurum: "Korku piyesi: bu gibi eserlerde hakikaten uzaklaşarak bir sürü korkunç ve tüyler ürpertici vak'aları bir araya getirirler..

Bu tarz eserlerin ve bilhassa Grand Guignol'un en usta yazıcısı olan André de Lorde'dur. Bu a- dam, korkunç vakaları ustalıklı biribirine ekler, sahnede korku- nun bütün vahşetini temin için akla gelmedik vasitalardan istifade eder.

— 4 —

Korku piyesile melodramı karıştırmamalıdır. Melodramda in- tikam, hiyanet, cinayet, tesadüf ele- lele vererek vakaya hâkim olur. Tesadüfler sırlarla dolu cinayetler seyirciye bir nevi merak verdiği gibi mevzuun da düğüm yerlerini, entrikalarını teşkil eder ve bütün bunların bir araya geliş melo- dramın mümeyyiz vasfı olan bü- yük heyecanı meydana getirir.

Eserin sonu da "adalet tecelli- si,, "faziletin galebesi,, yahut ko- ca bir hikmet sözü veya ibret der- si ile bağlanır. Korku piyesinde bu unsurlardan hiç biri yoktur. Vaka küçüktür, girift değildir. Sadece korkunçtur, tüyler ürperticidir. On- nun bilhassa sahne üstünde kor- kunç bir tarzda tecellisine çalışı- lır. Eserin heyeti umumiyesinde bir ders veya hikmet ne gizlenir, ne de âşikâre müdafaa edilir. Bu nev'in, daha doğrusu Grand Guig- nolun en kuvvetli ve en şöhetli e- serlerinden birkaçının adı şudur:

[Le Système du Dr. Goudron et du professeur Plume (1903), Dok- tor Goudron ve Profesör Plümün sistemi, [Gardien de phare (1906)] Fener bekçisi, (Un con- cert chez les fous (1908)] Deliler nezdinde bir konser [Le jardin des supplices (1923)], İşkenceler bahçesi, [L'amant et la morte Ö- lü kadının aşkı vesaire..]

— 5 —

İki ay evvel Pariste iken ken- dimce çok enteresan bulduğum bu küçük tiyatrodan bir gece geçirdim. Salon halile kiliselikten kurtula- mamış tahta kısmı ceviz rengi, bo- yalı ve oymalı.. Duvarlar krem rengi..

Angon du Hang biçimi ve kı- raliyet armasından alınmış küçük istavrozlar duvarların biricik sü- sü..

Ufacık bir methal.. Köşebende benziyen minimini bir sigara sa- lonu ve büfe.. Geniş ve mustatil

bir sahne ağız.. Karşın- renk küçük projektörler yer- rilmiş.. Seyirci yeri üç yüz de- kişiden ibaret.. Loca yok.. Sün- durmaya benziyen pek çok bir balkon var.. Bütün heyeti umumiyesi yine gotik den kurtulamamış..

Seyircilerin üçte ikisi Zaten bu tiyatronun en çok risi de kadındır; bilhassa ruh hastası, garip tabiatlı lar.. Oyun esnasında da bayılan, kendini zapteden haykıran da gene onlardı- edilen saatte küçük salon tu. Perde, zamanında açıl- ne ufak.. Fakat oynanan havasını tamamen uyandı- kabiliyette.. Dekorlar, herşey ona göre..

Aktörler bilhassa makya- la ehemmiyet veriyor..

Ne gariptir? O geceki da tam otuz bir sene son- edilen ve aynı rağbeti bul- tor Goudron ve Profesör Plü- sistemi) isimli bir perdedi- vardı.

Esasen bu eser eski binaen iki aydanberi oynan- ve hâlâ da oynanmaktadır sonu delillerin eline dü- run tarzını öğrenmeğe le mülakat yapmağa gazetecilerin korkunç tiyor. Gazetecilerden zünü kudurmuşçasına yuyorlar. Tabii bu sırada âsabını bozmak için gök- ri tımarhaneyi sarsıyor masmavi bir ışıkla çakıyor- nada önümde oturan bir- yirci mütemadiyen iskar- karıp gidiyor, başını Vaktile Grand Guignol de Fransanın en büyük rol almış..

O akşam gördüğüm tor Goudron dramında rent'i Goudron rolünde makyaj ve gerek oynayı- çok beğendim.

L'horrible Passion isimli deli dramda ise madam Ludger'i dadı Ménard hayranlıkla seyrettim. Evv- medi Fransezde pansiyon- rak bulunmuş ve İstanbul- miş olan bu değerli kadın- çocuk boğmak illetlisi olan- ruhlulu dadıyı oynarken dinden geçmiş, sapsarı b- almıştır. Oyun bittikten rıya çıkarken kapı dışınd- mızı ışıklar ve korkunç yunun seyircide uyandırdı- kuyu âdeta son bir defa da- çılıyor.. O gece tiyatroc- ve için bütün hilelerini halde sinir buhranında kadar uyuyamadım. Fakat senedenberi Grand Guign- sanat müdürü olan Jack koyduğu mizansenlerden takdirden kendimi alamadım.

— 6 —

Bizim seyirciler, bu tar- ronun yabancı değil. Muh- Muhsin Grand Guignol rep- rından (Fener bekçisi) ni mail Galip de Les yeux l'ombre isimli eseri diye adapte etmiştir. İki yi karşılanmıştır.

FAYDALI BİLGİLER

Ellerin güzelliğini muhafaza etmek çareleri

Herkes güzel ve bedii bir terakkiyi bir ele malik olabir. Bunun için eline, yaptığı işe göre, biraz ihtimam etmesi kâfidir. El uzuvları kuvvetli olabilir, fakat hiç bir zaman çirkin ve ka-alamaz. Evinde çok çalışan bir kadının ev işlerinden dolayı elinin müteessir olacağına şüphe yoktur. Çünkü ev işleri elin şekli ve derisi üzerine çok tesir eder. Bir ev kadının evinde iş gör-mesi çok şerefli bir şey olmakla beraber, üzerinde bulaşık ve toz zerhlerinin eseri kalan ele de o-kadar az ehemmiyet verilir. Fa-dan çıkarmamak lâzımdır. İn-tilerde yüksek ailelere mensup olan kadınlar bile ev işlerini ken-dileri gördükleri ve hattâ tahta maliklikleri halde gene güzel ellere ni görse dahi, isterse güzel ellere sahip olabilir. Yalnız ihmal edi-len bir elin tırnakları, parmak-ları ve derisinin bozulduğu unu-tulmamalıdır.

Bir kere mutfak işi biter bit-terez hemen ellerin tedavisine başlamak icap eder. Evvelâ el bir zaman ıslak kalmamalı -dır. Yoksa o ıslaklık deriye nü-zuz eder. Bir kere ıslaklık el de-ğirmeye başladı mı, artık o elden hiç bir hayır beklemeyi-ye kaba bir şekil alır. Öyle ev ka-makların bir kısmı kalmı ise on-ları da sıkıştırmak sayesinde in-celtmek kabildir. Boş otururken bu talimi sık sık yapıvermek maksadı temin eder.

Akşamları yatmadan evvel ellerin biraz gliserin ile oğulma-sı lâzımdır. Oğulduktan sonra gli-serin 3 - 5 dakika kadar el üze-rinde kalmalı, ondan sonra eli su ve sabunla yıkanmalıdır.

kurduğunu dudaklarımıza gö-türdüğünüz zaman hiç bir rütu-bet hissetmezseniz anlıyabilir-siniz.

İş bittikten ve el kurulandıktan sonra bir kaç damla limon ile avuç içini ve el sırtını uğuştur-mak ta ihmal edilmemelidir. Li-mon suyuyla uğuşturduktan son-ra el üzerindeki limon kuruyun-caya kadar beklemelidir. Bu sa-yede kızarıklık izale edilmiş ve el pamuk gibi yumuşatılmış olur. Yemek kokusunu gidermek için yalnız limon suyu kâfi gelmez -se elin fazla işe maruz kalan kı-sımlarını biraz tuzla da uğuştur-malıdır.

Lâstik iş eldivenleri hiç bun-lara hacet bırakmaz. Her ev ka-dınının mutlaka bir lâstik iş eldi-venini bulunmalıdır. Kömür ve toz hiç bir zaman çıplak el ile tutul-mamalıdır. Çünkü ikisi de çok inatçıdır ve pek zorlukla el üze-rinden çıkarılabilir. Kömür leke-sini defetmek ancak elin deri-sini hırpalıyacak derecede fırça-lamakla kabil olabilir.

Eldeki sivilceler ve parmak-lar da hiç bir zaman ihmal edil-memelidir. Bunlar, iyi oluncaya kadar bezle sarılmalıdır. Bazan parmakların içi olduğu görülür. Bunun da çaresi vardır. Günde bir kaç defa o parmakları yavaş-ça doğru tarafa bükmek, biraz masaj yapmak kâfidir. Keza par-makların bir kısmı kalmı ise on-ları da sıkıştırmak sayesinde in-celtmek kabildir. Boş otururken bu talimi sık sık yapıvermek maksadı temin eder.

Akşamları yatmadan evvel ellerin biraz gliserin ile oğulma-sı lâzımdır. Oğulduktan sonra gli-serin 3 - 5 dakika kadar el üze-rinde kalmalı, ondan sonra eli su ve sabunla yıkanmalıdır.

Pamir yaylasında ziraat
Deniz yüzünden bin metre yukarıda
yetişmiş meyva ağaçları bulundu

Tas ajansından: — Orta Asya Üniversitesi'nin Pamir yaylasında tetkikatta bulunmak için gönder-diği heyet, profesör Baranov'un riyaasetinde, iki sene ilmi işlerle uğraşmış, İstambulda dönmüş -tir.

Heyet, deniz yüzünden 4000 metre irtifamdaki vadelerde zira -atın inkişaf edebileceğine dair zengin neticeler elde etmiştir. Bu mntakada birçok muhtelif mah -suller keşfedilmiştir. Meselâ 3000 metre irtifada, meyva veren zer -dali ağaçları, 3200 metrede armut ve elma ağaçları, 3700 metrede bü-

ğürtlenler ve on bir cins dut a-ğaçları görülmüştür.

Bilhassa burada bulunan çav -darlar pek ehemmiyetlidir. Her başak 22 santimetre uzunluğunda bulunuyor ve 200 daneyi ihtiva e-diyor.

Pamir yaylasında keşfedilen bazı nebatlar vardır ki itina ile yetiştirildiği takdirde kauçuk ve diğer şeyler istihsalı kabil olacak-tır.

Ziraatin inkişafı için pek ge-niş sahalara bulunmuştur. Heyet binlerce cins nebatlar, fasulya, sebzeler, hattâ patates ekmişler -dir.

Kiralık Daireler

Posta ve Adliye binasına en yakın yerde Ankara caddesin-de Orhanbey hanmda Matbuat Cemiyetinin bulunduğu kat oda da dahi kiraya verilecektir. Cemiyetlere, avukatlara, hekim-lere, gazete, mecmua idarelerine mükemmel daireler...

.. VAKIT idare evine müracaat ..

ŞUNDAN BUNDAN

Buz dağı içinde buzdan bar!

İsviçrenin Brener Oberland dağlarında asırlardanberi biriken cumudiyelerden birisinin altında bir dans salonu ve bir bar tesis e-dilmiştir. Dağ tırmanıcılarından iki kişi bu cumudiyeyi kazdırmış-lar, buzların arasında dehlizler, salonlar ve barlar vücuda getir -mişlerdir. Bu eğlence yerinde her şey buzdandır. Tavanlar, dıvar-lar, yerler hep buzdandır. Yalnız

masalarla sandalyalar tahtadan -dır. O dağın tepesine kadar çıkan seyyahlar oraya uğrayarak buz üze-rinde kayıp dans ediyorlar ve ü -şürlerse gidip buzdan bir masa ü-zerine konulan içki şişelerine mü-racaattan geri kalmıyorlar. Büyük dans salonu üç yüz sütuna istinat etmektedir.

Seyyahlar en yakın şimendifer istasyonundan, kutuplarda olduğu gibi, köpekler tarafından çekilen

kızaklarla alınıp o Buz - Palasa götürülmektedir. Velhasıl bu işe teşebbüs etmeyi akıl eden iki a -dam sudan inşa ettikleri bu eğlen-ce holünde epiyce para kıracak -lardır. Yukarıki resimlerde buz -dan masa etrafında içki içenleri, üç yüz sütuna dayanan dans salo-nunu, yemek masalarını ve sey -yahları istasyondan getiren dağ köpeklerini görüyorsunuz.

Almanyada Kazanç Vergisi

Hitler idaresi yeni bir kazanç vergisi planı tanzim ederek bunu gazetelerle ilân etmiştir. Yeni ver-gi esaslarında bir adamın bekâr veya evli ve evli ise kaç çocuğa malik olduğu tam bir usul ve inti-zam dairesinde hesaba katılmak-tadır. Meselâ ayda 130-143 mark alan ve adam bekârsa 7,28 mark, evli ise 3,38 mark, bir çocuğu var-sa 0,78 mark kazanç vergisi vere-cektir. Ayda 260-273 mark alan bir adam bekârsa 33,02 mark, ev-li ise 15,86 mark, bir çocuğu varsa

11,96 mark, iki çocuğu varsa 8,58 mark, üç çocuğu varsa 5,72 mark, 4 çocuğu varsa 0,78 mark verecek, altı çocuğu varsa hiç vergi vermi-yecektir.

Ayda 364-377 mark alan bir a-dam bekârsa 53,56 mark, evli ise 28,60 mark, bir çocuğu varsa 20,80 mark, iki çocuğu varsa 15,34 mark, üç çocuğu varsa 10,40, dört çocuğu varsa 5,20, altı çocuğu var-sa 1,04 verecek ve yedinci çocuk-ta hiç vergi vermiyecektir.

Bu cetvel ayda 793 mark aylığa kadar bu nispet dahilinde devam

etmekte ve altıncı çocukta tam muafiyet verilmektedir. 936 mark aylıktan sonra tam muafiyet ye-dinci çocukta başlamaktadır.

1240 mark aylık alan bir adam onuncu çocukta vergiden muafır. En yüksek maaş olarak 3068 mark gösterilmiştir. Bizim paramızla bu maaş 1534 lira tutar. Bu kadar bir para alan bir adam bekârsa 686,92 mark kazanç vergisi vere-ceği halde böyle bir adamın 10 ço-cuğu varsa bu vergi miktarı 24,74 marka kadar inmektedir.

Uzak Şarkta niçin haydut var?

"Il Popolo d'Italia", yazarı: Mançuri'de faaliyette bulunan altmış bin haydut mevcuttur. Bu rakam Mançuri'de iyi bir nazar-la karşılanmaktadır. Çünkü iki sene evvel haydutların adedi üç yüz bini bulmuştu.

Sovyet Rus'lar Japon'ları Çin haydutlarını istedikleri gibi kul-lanmakla ittiham etmekte ve U-zak Şark demiryollarına yapılan hücum ve tecavüzler ile bu iddia-yı isbat eylemektedirler. Diğer ta-raftan Japon hükûmeti de Sovyet Rusya'yı, Mançuri hükûmeti aley-hinde haydutları kullanmakla it-tiham ediyorlar. Acaba doğru söy-liyen kimdir? Çin haydutları iki büyük kısma ayrılır: Siyasî hay-dutlar ve profesyonel haydutlar-dır.

Siyasî haydutlar, 1931 ile 1932 senelerinde, Japonya aleyhine harbe iştirak eden Çin'in eski askerleridir. Bu askerler, Çin'in Ma Cianscian kumandası altında bu-lunuyorlardı. Japon askerleri ta-raftan mağlûp edildikleri za-man Sovyet Rusya hududuna il-tica etmişlerdir. Bunların bazıla-

rı elyevm Mançuri'de faaliyette bulunmaktadırlar.

Profesyonel haydutluk ise, Mançuri'nin en eski bir ananesini teşkil eder.

Bu haydutluk Mançuri kıtası -nın en uzak mntakalarında, ya-ni Khingan, Jehol ve Şarkî Çin'-de doğmuştur. Medeniyetin eser-leri ve hükûmetin otoritesi, bu mntakalara henüz girmemiştir. Haydutluğun yuvası bu mntaka-larda bulunmaktadır. En kuvvet-li olan adam, bu mntakalarda hükümdar olabilir. Zayıf olan ka-bileler bu kuvvetli hükümdara itaat ederler ve cizye de verirler.

Üç asır evvel Çin'de hüküm -dar hanedanı sülâlesini tesis eden eski bir haydut idi. Bu haydut, Murhaci namında Muncen kabile-sinin reisi idi. Haydutlar, her za-man Mançuri'nin mukadderatın-da büyük bir âmil olmuşlardır.

Mançuri'de bunlardan maada daha bir takım haydutlar mevcut-tur. Japonlar bu gibi haydutlara dindar haydut namını vermekte-dirler. Bu haydutlar demiryolları ile meşgul olmuyorlar, çünkü o ka-

dar kuvvetli değildirler. Bunlar eski silâhlarıyla mücehhez olarak en zayıf mahallere ansızın hü-cum ederler ve buldukları serveti cebren alırlar. Bazı mutaassıp adamlar bu gibi tecavüzler karşı-sında bulundukları zaman buna "Allahın cezası", diyorlar. İşte bu sebepten dolayı bu gibi şakilere dindar haydut tesmiye olunmuş-tur. Bu haydutlar çok tehlikeli -dirler.

Uzak Şark'ta medenî haydut -lar da mevcuttur. Bu haydutlar, faaliyette bulunan Gangster'lerin eşidirler. Bu haydut sınıfı, Man-çurideki simaların tesirinden doğ-muştur.

Harbin'de haydutluk tabii bir şey gibi görülmektedir. Japonya hükûmeti haydutlara karşı iki si-yaset takip etmektedir. Bir taraf-tan Mançuri'de asayişini temin et-mek için haydutlar ile şiddetli bir mücadelede bulunmakta ve diğer taraftan dahi kendi siyasetini yü-ürtmek için onların hareketlerine müsamaha etmektedir. Uzak

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Millet Meclisi Müzakereleri

Devletçe neşredilen kanunların ve Meclisçe verilen kararların bütün ruhunu kavrayabilmek için, bunların müzakerelerinde geçen sözleri de okumak lâzım geldiği bellidir. Bunun için gazetemiz bu müzakereleri mümkün olduğu kadar aynen zapt edip neşre çalışacaktır. Şimdiden okuyucularımıza arz ederiz.

VAKIT Isim Babası

Doğan çocuklarınıza güzel adlar vermek istiyorsanız VAKIT size yardım ediyor:

Bugün doğan çocuklara şu adlardan birini verebilir, soy adı alacaksanız bunlardan birini beğenebilirsiniz.

Erkek — Öktem (Bahadır), Arık (Temiz).

Kız — Tomuroak, Özek (Can, yürek, ruh).

Yeni bir eser

Devletler hukuku

Türkçe yazılmış olan bu eserin müellifi Ankara Hukuk Fakültesi Devletler Umumi Hukuk Profesörü ve Dekanıdır. Bu kitabın uzun zamanından beri Türkiye'de çıkan eserlerin en iyisidir. Birinci cildin yarısına yakın bir kısmını teşkil eden tarihi mukaddime Türkiye'nin harbi umuriye girmeye sevkeden sebepleri izah ve bu iştirakin neticelerini takdir ediyor. Bütün mes'uliyeti itilâf devletlerine atfetmek asla münka bir teşebbüs değildir.

Vakıa itilâf devletlerinin gayri muayen diploması ve çarpışan sınıfları Türkiye'nin mukadderatını Almanya ile birleştirmesine mâni olmadığı muhakkaktır. Fakat asıl mes'uliyeti Enver Paşa ile arkadaşlarına atfetmek imkânsızdır. Müellif bu husustaki mebzul vesika ve eserleri kullanmamıştır.

Birinci cildin diğer kısmı mütarekeyi İzmir Yunanlılar tarafından işgalini sulh muahedelerini Yunanlıların talilerini Sevr muahedesi. Gazi Mustafa Kemal tarafından millî hükûmetin nasıl kurulduğunu ve İzmir İstanbul istirdadı zaferile neticelenen mücadeleyi izah ediyor. Kitap esas itibarıyla tarihi bir teşrih olup Küçük Asyada Anadolu'daki de facts hükûmet devleti tanınması bir taraf mntakalar ve ablokalar gibi bazı hukukî meselelerin birer kısa tetkiklerini de ihtiva eder.

Lozan konferansından, orada münakaşa edilen başlıca meselelerden ve Lozan muahedesinin temin ettiği hal şekillerinden bahseden ikinci cilt eserin daha enteresan olan kısmını teşkil eder. Müellif muahedenin muhteviyatını

Şark demiryollarına yapılan hücum ve tecavüzler Japon hükûmetinin haydutlara gösterdiği müsamahanın bir neticesidir.

Bu sistemler dolayısıyla Vladivostok limanı eski kıymetini kaybetmiş, buna mukabil Japonların Şingtungdaki Dairen limanı ile Koreanın Kyoyo limanı ticarette büyük ehemmiyet kesbetmiştir. Bugün bütün Mançuri'nin ihracatı bu iki limanın vasıtasıyla yapılmaktadır.

Netice itibarıyla Japonların bugünkü hedefi, Mançuri'nin emniyetini normal bir hale getirmektir. Japonlar, haydutlar ile büyük bir mücadelede bulunuyorlar. Japonlar bu haydutları zapturapt altına aldıkları gün Mançuriyi fiilen elde etmiş olacaklardır.

tahlil ve tetkik ettikten sonra onu tevhit eden ahval bugün tevhit ettiği neticeleri gösteriyor.

Muahede mevzuları kapitülasyonlar, bunların ilgası, muahede metninde mevzuu bahsolan yeni Türkiye hükûmeti Türkiye'nin yeni hudutları Osmanlı imparatorluğunun tasfiyesi Boğazlar meselesi ve ilâh gibi meselelerdir. Müellifin bitaraf olmaması dahi bir kenara bırakılacak olursa kendisi umumiyet itibarıyla sağlam hutut üzerinde ilerlemektedir.

Rezan Cemil Bey eserinde işlenmiş bir fikir hukuku göstermektedir. Ne yazık ki tahlilleri çok kuvvetli olmakla beraber ekseriyetle çok kısa olduğu görülmekte, dökümantasyose arandan çok daha az olduğu hissedilmektedir.

İngilizce ve Fransızca'yı iyi bilen müellifin eserini bu iki lisan dan birine tercüme ve neşretmek için vakit ve imkân bulabileceğini ümit ederiz.

Bu suretle eserin şüphesiz ki lâ-yık olduğu geniş alâkayı daha iyi uyandırabileceğine emin bulunmaktayız.

Steplen P. Lodos

Doktor - Operatör

Ahmet Asım

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı

Doktor - Operatör

Iffet Naim H.

Cerrahi hastalıkları mütehassısı
Muayene saatları: 10-12 Ortaköy Sıfayurdu. 15-18 Beyoğlu İstiklal cad. 19
Telefon 42221 ve 46901

AKBA

Ankara'da AKBA kitap evinin birinci şubesi modern bir şekilde Maarif Vekâleti karşısında açılmıştır. AKBA kitap evleri her dilde kitap, mecmua, gazete ihtiyaçlarına cevap vermektedirler. Gerek kitaplarınızı gerek kırtasiyenizi en ucuz olarak AKBA kitap evlerinden tedarik edebilirsiniz. Devlet Matbaası kitapları ve VAKIT'ın neşriyatının Ankara'da satış yer AKBA kitap evleridir.

AKBA Merkez Telefon 3137
Birinci Şube 1761
İkinci Şube : Saman Pazarı

Trenleri deviren Matuska

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

1931 yılı 12-13 eylülünde Bia-Torbagide bir tren yoldan çıkıyor; alevler içerisinde körpüden yuvarlanıyordu. On polis kazadan kurtulabilenleri isticvap ederken, içlerinden biri, kendisinin vagonlardan birinde bulunduğunu, faciannın vukuunda pencereden dışarı atıldığını anlatıyordu. Polis bunun verdiği izahatı dinledikten sonra kendisini serbest bıraktı. Bu adam Matuska ismini taşıyordu.

Birkaç gün sonra Viyanadan gelen bazı haberler, vakanın akibinde Viyanaya gitmiş olan bu adam üzerine polisin dikkatini çekti. Matuska Viyanada basit bir köylü olarak tanılıyor, iki türlü hayat sürüyordu. Bir müddet, polisin tazyiklerine mukavemet ederek inkârda bulundu; fakat sonunda itirafa başladı.

Bia-Torbagiden başka, Yüterbag, Ausbah trenlerini uçurduğunu, bunlardan daha az ehemmiyetli olan suikastlar yaptığını, can çekişenleri seyretmekten büyük bir zevk duyduğunu sükûnetle anlatıyordu. Üç hükûmet, Almanya, Avusturya, Macaristan bu adamdan davacıdılar. Akıl doktorları, yaptığı cinayetlerden tamamen mesul olduğunu söylüyorlar.

Üç gün evvel, İkinci teşrinin beşinde mahkeme salonuna getirildi. Canı 42 yaşında, Macar tebaasından, Doktor ünvanını taşıyan bir adamdır. Aleyhinde 75 şahit denlenecekti. Hâkimin, bugünkü isminden başka ismi olup olmadığı sualine "elbette var," cevabını verdi, sonra güldürecek sözler arasındaydı. "Ekseriya tüylerle süslenmiş pantolon giydiğini," söyledi. Delilik gösteren bu sözlerle karşı hâkim sert bir sesle ciddiyetini muhafaz etmesini emretti ve dedi ki:

— Matuska, unutmamız ki iyi bir tahsil gördünüz, buna göre hareket etmeniz lâzımdır.

Canı cevap verdi.

— Şüphesiz, ben de bununla iftihar ediyorum.

Hâkim evvelce mahkûmiyeti olup olmadığına dair vaki olan sualine "Hayır!," cevabını vermişse de 1931 senesinde Almanyada altı ay hapse mahkûm olduğu meydana çıkmış, fakat canı, bunun sebebinin anlatmak istememiştir.

İlk celsede evrakın okunması devam ederken, o, bütün bütün alâkasız görünüyor, bazen omuzlarını kaldırıyor, bazen sırtıyordu. Yüzünün çizgilerinden, ya aptallık yahut vicdanî ıstırap hissediliyordu.

İkinci celse, Bia-Torbagi faciannın ne şartlar altında cereyan ettiğini münakaşa ile geçti. Maznunun iddiasına göre, kendisini bu cinayetlere sevkeden manevî bir şahsiyet imiş. O buna Leo ismini veriyor. Hâkimin bu Leoya dair sorduğu sual üzerine maznun dedi ki:

— Leo bir değil, bir çoktur. Başında öküz boynuzları var; onu son defa olarak 1930 da gördüm; fakat şimdi anlıyorum ki bana görünen bir hayal imiş, ben de o ha-

Istanbul Kumandanlığı Satınalma Komisyonu İlanları

Istanbul kumandanlığı emrindeki kıtaat ihtiyacı için 53,000 kilo bulgur kapalı zarfla satın almaktadır. İhalesi 6 İkinci teşrin 1934 salı günü saat 15,30 dadır. Taliplerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve teminat makbuzlarıyla o gün vaktinden evvel Fındıklıdaki komisyonda hazır bulunmaları.

(199) (6791)

Istanbul Kumandanlığı kırtatı ihtiyacı için 5,500 kilo kuru soğan pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 18 İkinci teşrin 934 Pazar günü saat 16 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün Fındıklıda Satınalma komisyonuna müracaatları ve ihaleye iştirak edeceklerin de vaktinde komisyonda hazır bulunmaları.

(268) (7517)

Istanbul Kumandanlığı kırtatı ihtiyacı için 1200 kilo domates salçası pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 15 İkinci teşrin 934 Perşembe günü saat 15,30 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün Fındıklıdaki komisyonda müracaatları ve ihaleye iştirak edeceklerin de vaktinde komisyonda hazır bulunmaları.

(273) (7517)

Istanbul Kumandanlığı kırtatı ihtiyacı için 750 kilo ayva, 750 kilo zerdali reçeli pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 15 İkinci teşrin Perşembe günü saat 16 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün Fındıklıda satınalma komisyonuna müracaatları ve ihaleye iştirak edeceklerin de vaktinde komisyonda hazır bulunmaları.

(274) (7517)

ÇIKTI

İbrahim HoyiBey tarafından çevrilen...

YARASA

Kitabı satışa çıkarıldı. Dünya edebiyatından seçilmiş, özlü hikâyeleri içinde bulunduran bu kitabın fiyatı:

30 Kuruştur

Tevzi merkezi: Vakıf Matbaası — İstanbul

Deniz levazım satın alma komisyonu reisliğinden;

63 ton yerli kok kömürü: 12 - İkinciteşrin - 934 Pazartesi

8000 kilo Arap sabunu: 12 - İkinciteşrin - 934 Pazartesi

Deniz Levazım deposuna lüzumu olan yukarıda cins ve miktarları yazılı iki kalem eşya hisasında yazılı gün ve saatlerde teminatla alınacaktır. Şartnamelerini görmek isteyenler her gün ve saatte teminatlarıyla birlikte satınalma komisyonuna müracaatları.

Selimiye de akerî satınalma komisyonundan;

1 — Selimiyedeki kıtaatın ihtiyacı için 310,000 kilo elme, 14 ton kapalı zarfusu ile münakasaya konulmuştur. İsteklilerin ihale günü olan 15 — 11 — 1934 perşembe günü saat 15 te teminatlarıyla birlikte satınalma komisyonuna müracaatları.

Arzu edenler şartnameyi Satınalma Komisyonunda görmek bilirler.

SPOR POSTASI

Memleketimizde ve ecnebi memleketlerinde bütün spor ve gençlik hareketlerini ve sporcu gençliğe verilmesi lâzım gelen yeni şekiller hakkındaki yazıları muntazaman takip etmek isteyenler münhasıran SPOR POSTASI'ni okumalıdır. Her yrde fiatı 5 kuruştur. mutlak okuyunuz.

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Cumadan başka günlerde saat (2,20 den 6 ya) kadar. İstanbul Divanyolu No. 118.

Muayenehane ve ev telefonu: 22398. Yazlık ikametgâh telefonu: 22398.

yalın kurbanı olmuşum.

"Sen deli misin?," sualine de: Cevabını gülümsüyerek vermiştir.

Bazılarının fikrine göre Matuska bir mütereddidir; fakat iradesine hâkimdir. Bazıları bu adamın bir manyak, bir hasta olduğu iddiasındadırlar; bununla beraber cinayetlerinin tamamen mesul olduğunu kabul ediyorlar.

Göz Hekimi

Dr. Süleyman Şakir

Babıâli, Ankara caddesi No. 10

Telefon: 22566

Salı günleri meccanendir.

Sebze halinin memur tayin olunuyor

Belediyenin yaptırmakta olduğu hal müdürlüğüne Mustafa Rif Bey, müdür muaviniğine Feri Bey tayin edilmiştir. Hal müdürlüğüne Esnaf bankası müdürü beceliğine Enver Bey tayin edilmiştir. Halin esas kısmı ancak sonra faaliyete geçebilecektir.

Seyhan Vilâyeti sıhhat müdürlüğünden:

Seyhan vilâyeti Adana Memleket hastahanesi için 9439 lira bedeli tahminle yeni bir Röntken makinesi kapalı zarf usulüyle satılacaktır. İhale 934 senesi Birinci Kânunun yirminci Perşembe günü saat 16 da Seyhan vilâyeti encümen dairesinde olacaktır. İhaleye iştirak ve şartnamesini görmek isteyenlerin İstanbul ve Seyhan vilâyetleri Sıhhat ve İçtimaf Muavenet müdürlüklerine müracaat etmeleri. (7213)

Deniz Levazım Satınalma komisyonu reisliğinden:

45784	Kilo Ekmek:	Açık eksiltmesi 25	ikinci teğrin 934 pazar günü saat 14 de
11422	" Sığır eti:	" " 25	" " saat 15 de
2332	" Kuzu eti:	" " 25	" " saat 15 de
10000	" Süt:	" " 25	" " saat 15 de
2500	" Yogurt:	" " 27	" Salı saat 14 de
10000	" Süt:	" " 27	" " " 15 de
10000	" Süt:	" " 27	" " " 16 da
40000	" Yaş sebze:	" " 28	" Çarşamba 14 de
12000	" " " ":	" " 28	" " " 15 de

Deniz talebe ve efradı ihtiyacı için yukarıda cins ve miktarları yazılı dokuz kalem yiyecek hizalarında yazılı gün ve saatlerde açık eksiltme ile alınacaktır. İsteklilerin şartnamelerini görmek ve almak için her gün ve eksiltmeye gireceklerin de o gün ve saatlerde Kasımpaşadaki komisyona gelmeleri. (7362)

Galata ithalât gümrüğü müdürlüğünden:

Kilo	Marka	No.	S.	Eşyanın cinsi
33	CGC	5233	1	Yün mensucat

Bu mensucat 27/10/934 tarihinden itibaren tekrar arttırma suretile satılacaktır. İsteklilerin 18/11/934 Pazar günü saat 17 ye kadar satış komisyonuna müracaatları. (7166)

İstanbul Belediyesi ilânları

Erkek ve kadın hademeler için kumaş belediyeden verilmiş dokuz kalem elbise ve manto kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak üzere Levazım Müdürlüğüne müracaat etmeli, münakasaya girmek için teklif edecekleri bedelin o/o 7 buçuk nisbetindeki teminat makbuz veya mektubu ile teklif mektuplarını 12/11/934 Pazar günü saat 15 e kadar Daimî Encümene vermelidir. (6945)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden

2545 Metre Keten Hortum
97 Çift Hortum Rakoru
50 Adet Lâns.
Yukarıda isim ve miktarları yazılı yangın malzemesi 14/11/934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te pazarlık üzere her gün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte Cihaz Levazım ve mübayaat şubesine müracaatları. (7126)

Üniversite mübayaat komisyonundan:

Üniversite Merkez binası bahçesinde yapılacak olan rasathane inşaatı şartnamesine tevfi kan 20 - 10 - 934 tarihinden itibaren 10 gün müddetle ve kapalı zarf usulüyle münakasaya konulmuştur. Talip her gün mübayaat komisyonuna müracaatla dosyasını teklif edebilirler. Taliplerin ihale günü olan 10 - 11 - 934 Cumartesi günü saat 15 te Üniversite Mübayaat Komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur. (6874)

Maliye Vekâletinden:

Ankara'da Yenışehirde yapılmakta olan Nafia Vekâletiyle İktisat ve Ziraat Vekâletleri binaları arasında 20532 metre mikur toprağın şartnamesine tevfi kan kazılması ve o taraftaki çukurlukların doldurulması kapalı zarf usulüyle münakasaya konulmuştur. Taliplerin münakasa günü olan 20 Teşrinisani 934 Salı günü saat on beşe kadar Maliye Vekâleti İnşaat komisyonuna müracaatları. (7288)

Samsun Askerî satınalma komisyonundan

Samsun garnizonunda bulunan ve bulundurulacak olan kır taat ve müessesat hayvanatının bir senelik ihtiyaçları olan 340,000 kilo arpası kapalı olarak 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur. İhalesi 17 - 11 - 934 Cumartesi günü saat 14 de Taliplerin şeraiti anlamak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de yevmi ihale günü teminat mektuplarıyla komisyona müracaatları ilân olunur. (7264)

Tophanede levazım âmirliği satınalma komisyonu ilânları

İstanbul Levazım âmirliğine bağlı kıraat için 700 ton ekmeklik un 19/11/934 Pazartesi günü saat 14 de kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini göreceklere her gün ve münakasaya gireceklerin belli saatinden evvel tekliflerinin Tophanede Satınalma Komisyonuna vermeleri "479" "7065,"

Harbiye ve merbutu mektepler için 3500 kilo çekirdekli ve çekirdeksiz kuru üzüm 18 - 11 - 934 pazar günü saat 14 de ale - ni münakasa ile alınacaktır. Şartname ve nümunesini göreceklere her gün ve münakasa için belli saatte Tophanede komisyona gelmeleri. (496) (7207)

İstanbul levazım âmirliğine bağlı kıraat için 80 bin kilo ıspanak, 30 bin kilo lahana, 56 bin kilo pırasa, 14 bin kilo havuç, 19 bin kilo karnıbahar, 10 bin kilo kereviz, 28 bin demet maydanoz 20 - 11 - 934 salı günü saat 14 de kapalı zarf usulüyle alınacaktır. Şartnamesini göreceklere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin belli saatte evvel teklif mektuplarını Tophanede satın alma komisyonuna vermeleri. (480) (7069)

Liseler alım satım komisyonundan:

Komisyonumuza merbut leylî mekteplerin Tavuk ve Hindi Etleri 21/11/934 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 16 da ihale edilmek üzere kapalı zarf usulüyle mevkî münakasaya konulmuştur. Şartnamesini görmek isteyenlerin İstanbul Erkek Lisesindeki Komisyon kalemine ve münakasaya iştirak edeceklerin de teminatı muvakkate makbuzlarla birlikte Komisyonumuza müracaatları. "7333"

Gümrük muhafaza umum kumandanlığı istanbul satınalma komisyonundan:

- 1 - Gümrükler için lâzım olan beş kontrol saatile sekiz numarator 26 - 11 - 934 Pazartesi günü saat on dörtte açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Tasdikli şartnamesi her gün komisyondan alınabilir.
- 3 - İsteklilerin yüzde yedi buçuk teminat olan otuz altı liralık vezne makbuzu veya banka kefaletnamesiyle belli zamanda komisyona gelmeleri. (7410)

üniversite mübayaat komisyonundan:

- 1 - Çapada natamam olan Evkaf Paviyonlarından Emrazı Hariciyeye tahsis olunan paviyonla geçit ve ameliyathanenin ikmal inşaatı bedeli keşfi olan 60197 lira 80 kuruştur.
- 2 - Müftülük dairesi bahçesinde yapılacak olan hayvanat, nebatat enstitüsü binası inşaatı 221603 lira 39 kuruştur.
- 3 - Yukarıda yazılı iki iş olbaptaki şartnamelerine tevfi kan ayrı, ayrı olarak 3 - 11 - 934 tarihinden 24 - 11 - 934 tarihine kadar kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talipler her gün mübayaat Komisyonuna müracaatla Mimarlıktan alacakları vesailer dosyalarını alabilirler.
- 4 - İhale günü olan 24 - 11 - 934 Cumartesi günü saat (15) te Mübayaat komisyonunda bedeli keşiflerin yüzde 7,5 teminatlarıyla hazır bulunmaları ilân olunur. (7345)

Galatasaray Eczanesi müstahzeratından:

Baş ve diş ağrıları, Romatizma ve siyatik sancıları için kullanılan ilâçların en faydalı ve tesirlisidir.

1 - 6 - 12 lik orijinal teneke kutularda her eczaneden arayınız.

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Telefon 22740

Karadeniz Yolu

VATAN vapuru 10 İkinci
Teşrin CUMARTESİ günü saat
18 de Hopaya kadar "7574"

Ayvalık Yolu

MERSİN vapuru 10 İkinci
Teşrin CUMARTESİ günü saat
18 de İzmir'e kadar. "7572"

Mersin Yolu

ÇANAKKALE vapuru 11 İkinci
Teşrin PAZAR günü saat
10 da Mersine kadar "7573"

DIŞ DOKTORU

Übeyt Sait

Fatih Karagümrük Tramvay
durağı No. 4

Osram ışık ölçme aleti

Osram ampullerinin metanet ve azami ışık verimi isbat eder. İyi bir ampul az Elektrik sarfıyatı mukabil bol ışık temin etmelidir. Zengin Osram ampulleri bütün-yanma müddetince az elektrik vererek en iktisadi ampullerden maddeyi Arzu ettiğiniz zaman bu keyfiyeti Osram ölçme aleti ile daima isbat edebilirsiniz.

OSRAM

Az ışık veren ampulleri reddetmeyin. Bol ışıklı Osram ampullerini her yerde bulunabilirsiniz.

Dün ve Yarın

Tercüme Külliyyatı

Bütün milletlerin en muhallet eserlerinden vücade getirilmiş olan ve 100 cilde baliğ olacak bu kitapların 10 eserinden ibaret olan VAKİT matbaası, peşinen verilecek 236 kuruş ve dört ayda dan ödenecek 4 lira mukabilinde abone kaydetmektedir.

Bu muamele Vakit matbaası tarafından verilecek abonman tarafından imzası ve tabi olduğu daire amirinin il suretiyle resmi mühüriyle mühürlenmesinden ibarettir. Bunun haricinde için bir tüccarın veya esnafın kefaleti de muteberdir.

Çıkan her on kitap bir seri teşkil eder ve ayrı ayrı fiyatları

12 nci kitap:

Gorio Baba Balzak

Haydar Rifat

Fiyatı 100 kuruş

Tevzi Merkezi : VAKİT Matbaası

Dün ve Yarın tercüme külliyyatından

Şimdiye Kadar Basılanlar :

- 1 — SAFO, Dode — Haydar Rifat
- 2 — AİLE ÇEMBERİ, Morua — I. H. Alişan
- 3 — TICARET, BANKA ve BORSA, İktisat doktoru Muhlis Etem
- 4 — DEVLET ve İHTİLAL, Lenin — Haydar Rifat
- 5 — SOSYALİZM: Kautski — Sabiha Zekeriyya
- 6 — KÜLLİYAT J. RASIN, H. Nazım
- 7 — İŞÇİ SINIFI İHTİLALI, Lenin — Haydar Rifat
- 8 — RÜRİ HAYATTA LAŞUUR, Prof. Yung — Prof. Dr. M. Hayrullah
- 9 — İSFAHANA DOĞRU, Piye Loti — I. H. Alişan
- 10 — RASIN KÜLLİYATI, II, H. Nazım
- 11 — DELİLİĞİN PSİKOLOJİSİ, Dr. Bernard Hart — Dr. İzzettin
- 12 — CORIO BABA: Balzak — Haydar Rifat

Basılacak Olanlar :

- 1 — RASIN KÜLLİYATI, Cilt III. H. Nazım
- 2 — "İLKBAHAR SELLERİ, İvan Türgeniere — Sami zade Süleyman
- 3 — CEMİYETİN ASILLARI, Muhittin.
- 4 — KAPİTALİZM BUHRANI, Profesör Piru — Ahmet Hamdi
- 5 — KIRMIZI ve KARA, Standal
- 6 — İSA: Paris Ruhیات mektebinde Profesör doktor Bne Sangol
- 7 — ETİKA: Krootkin — Ağaoğlu Ahmet
- 8 — İÇTİMAİ KANUNLAR, Greef — Rauf Ahmet
- 9 — ÇOCUK DÜŞÜRTENLER H. Gonzalve, Menusier — Prof. Hayrullah.
- 10 — SALAMBO, Flober — I. H. Alişan
- 11 — SAMİMİ SAADET, Tolstoy — I. H. Alişan
- 12 — DİZRAELİNİN HAYATI, A. Morua

Sahibi: MEHMET ASIM. Neşriyat müdürü: REFAİK A. VAKİT Matbaası — İstanbul

Çölde Kaybolanlar

Çoban Yıldızı

ile yollarını bulurlar
ve hedeflerine vasil
olurlar

İŞ BANKASI Kumbarası

da işlerini bilenlerin

Çoban Yıldızı

dır. Sıkıntılı günlerde
imdana koşan yol
gösteren odur.

Vapurculuk

Türk Anonim Şirketi
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

Trabzon Yolu Sakarya

Vapuru 11
T. sani

Pazar günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidiş: Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Unye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon ve Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of ve Sürmene'ye uğrayacaktır.

Izmit Yolu

Cuma, Pazar, Salı, Çarşamba günleri bir vapur saat 9 da Tophane rıhtımından kalkar.

Karabiga Yolu

Cumartesi, ve **Çarşamba** günleri saat 20 de Tophane rıhtımından bir vapur kalkar. Gidiş ve dönüşte mutad iskelelere uğrar.

Bu çocuğun bankada 25 bin lirası vardır. Ve bu parayı babasının kendisine hediye ettiği piyango biletleri sayesinde kazanmıştır. Siz de çocuğunuzu böyle zengin edebilirsiniz.

Çocuğunuza her ay bir Piyango bileti almayı unutmayınız...

Günün Fotoğrafları

Muhtelif gazetelerde çıkan günün hadiselerine ait fotoğraflarla spor mecmualarında gördüğünüz spor hareketlerine ait fotoğraflar yalnız İstanbulda VAKİT kütüphanesinde satılmaktadır.